

MAATALOUDEN TALOUDELLISEN TUTKIMUSLAITOKSEN JULKAISUJA N:o 23
*PUBLICATIONS OF THE AGRICULTURAL ECONOMICS RESEARCH INSTITUTE,
FINLAND, N:r 23*

TUTKIMUKSIA
SUOMEN MAATALOUDEN
KANNATTAVUUDESTA

TILIVUOSI 1969

SUMMARY:
*INVESTIGATIONS ON THE PROFITABILITY OF AGRICULTURE IN FINLAND
BUSINESS YEAR 1969*

HELSINKI 1971

TUTKIMUKSIA
SUOMEN MAATALOUDEN
KANNATTAVUUDESTA

TILIVUOSI 1969

SUMMARY:
INVESTIGATIONS ON THE PROFITABILITY OF AGRICULTURE IN FINLAND
BUSINESS YEAR 1969

HELSINKI 1971

A l k u s a n a t

Täten julkaistaan maatalouden kannattavuustutkimuksessa mukana olevien kirjanpitotilojen tulokset talousvuodelta 1969, mikä on tämän tutkimustoiminnan 58. tilikausi.

Tarkasteltavana olevan tilivuoden tulokset on laskettu samojen perusteiden mukaan kuin tilivuodelta 1968, jolloin niihin tehtiin pääasiassa maatalouden uudesta verotusjärjestelmästä aiheutuneita muutoksia. Näitä muutoksia on selostettu tutkimuslaitoksen julkaisussa n:o 18.

Tulokset on myös esitetty entiseen tapaan tutkimusalueittain ja tilasuuruusluokittain. Maa on jaettu seuraaviin neljään tutkimusalueeseen: Etelä-Suomi, Sisä-Suomi, Etelä-Pohjanmaa ja Pohjois-Suomi. Alueiden rajat seuraavat maanviljelysseura-alueiden rajoja.

Aineiston käsittelyä varten tilat on ryhmitelty lisäksi kuuteen tilasuuruusluokkaan maatalousmaan muunnetun alan perusteella. Kun ensimmäisessä suuruusluokassa on tilamäärä varsin pieni, on se yhdistetty toiseen luokkaan. Samoin on menetelty eräillä tutkimusalueilla suurimpien suuruusluokkien kohdalla.

Helsingissä, maaliskuussa 1971

Matias Torvela

Heikki Järvelä

Sisältö

I. Maatalouden yleiset edellytykset tilivuonna 1969	7
1. <i>Sääsuhteet ja vuodentulo 1969</i>	7
2. <i>Maataloustuotteiden ja -tarvikkeiden hinnat</i>	9
3. <i>Työpalkat</i>	10
II. Tutkimusaineisto	11
1. <i>Aineiston hankinta, suuruus ja käsittely</i>	11
2. <i>Maankäyttölajit</i>	13
3. <i>Peltoalan käyttö ja sadot</i>	13
4. <i>Maitotuotos</i>	15
III. Omaisuussuhteet	16
A. Koko liike	16
1. <i>Varat</i>	16
2. <i>Velat</i>	16
B. Varsinainen maatalous	17
1. <i>Omaisuusryhmät</i>	17
2. <i>Kotieläimet</i>	17
3. <i>Kalusto</i>	18
4. <i>Rakennukset</i>	18
IV. Rahaliike	20
V. Maatalouden kokonaistuotto	22
1. <i>Kokonaistuotto ja sen rakenne</i>	22
2. <i>Maatalouden myyntituoton rakenne</i>	24
VI. Maatalouden liikekustannus	25
1. <i>Liikekustannus ja sen rakenne</i>	25
2. <i>Rahassa suoritettu liikekustannus</i>	27
3. <i>Työnmenekki</i>	28
a. <i>Ihmistyö</i>	28
b. <i>Hevostyö</i>	29
c. <i>Traktorityö</i>	30
VII. Investoinnit maatalouteen ja asuinrakennuksiin	31

VIII. Maatalouden liiketulokset	32
1. <i>Verotettava puhdas tuotto</i>	32
2. <i>Maatalousylijäämä</i>	33
3. <i>Kannattavuuskerroin</i>	34
IX. Metsätalous	35
X. Oman tilan maataloustuotteiden käyttö yksityistaloudessa	36
Taulukot	37
Summary	69
<i>Lähteenä</i> kartta kirjanpitotilojen sijainnista	71

I. Maatalouden yleiset edellytykset tilivuonna 1969

1. Sääsuhteet ja vuodentulo vuonna 1969

Huhtikuun puolivälissä oli Ahvenanmaata lukuunottamatta vielä täydellinen lumipeite koko maassa, mutta kuun lopulla tapahtui lumen nopeaa sulamista. Talvehtimisvauriot jäivät vähäisiksi, sillä kasvustot paljastuivat lumen alta hyväkuntoisina. Kevään kylvökausi muodostui pitkäksi, Etelä-Suomessa lähes 3 viikoksi ja Pohjois-Suomessa noin 2 viikoksi. Toukokuun alussa ja lopussa vallitsi kylmä sää.

Sääsuhteet kasvukautena 1969

Weather conditions

Paikkakunta	Säähavaintojen kuukausikeskimäärät						
	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.
	Lämpötila C°						
Turku	3.4	8.8	16.2	17.0	17.2	10.0	5.9
Helsinki	3.3	8.2	15.8	16.9	17.3	10.6	6.2
Tampere	2.7	8.3	15.3	16.8	16.3	9.5	4.8
Lappeenranta	2.5	8.1	15.1	16.0	15.9	9.0	4.6
Jyväskylä	1.8	7.6	14.5	15.5	15.5	7.9	3.7
Kuopio	1.1	7.0	14.8	16.5	16.6	8.5	4.1
Vaasa	1.5	6.9	14.0	16.0	16.1	8.9	5.0
Kajaani	-0.6	5.5	13.0	15.6	14.8	7.0	3.2
Oulu	-0.7	5.3	13.1	16.1	15.5	7.7	4.1
Sodankylä	-3.2	2.4	10.8	13.9	13.3	5.1	1.1
	Sademäärät mm						
Turku	67	43	10	39	54	89	55
Helsinki	46	40	11	67	29	85	30
Tampere	38	51	16	43	33	77	32
Lappeenranta	45	61	13	88	59	111	24
Jyväskylä	44	38	38	88	68	94	38
Kuopio	59	22	12	47	53	70	27
Vaasa	52	37	12	40	23	104	41
Kajaani	51	4	23	34	36	103	30
Oulu	26	7	9	17	39	71	20
Sodankylä	20	28	30	48	33	60	39

Erityisesti puna-apilan kasvustot kärsivät yökylmistä, monin paikoin puna-apila katosi kokonaan. Kesäkuun lämpöolosuhteet olivat suotuisat, mutta kesäkuun loppupuoliskon lähes sateeton kausi hidasti kasvustojen kehitystä. Varsinkin heinäurmet, mutta myös viljat kärsivät veden puutteesta. Heinäkuun lopulla oli kasvukauden kehitys Pohjois-Suomen itäosissa noin viikon normaalia jäljessä ja Lounais-Suomessa taas saman verran normaalia edellä. Sademäärä oli melkein

koko maassa huomattavasti alle normaalin. Laitumien kunto oli keskinkertaista huonompi. Syyskuussa taas saatiin sadetta normaalia enemmän. Kasvukausi jatkui Etelä- ja Keski-Suomessa vielä lokakuun toisella kolmanneksella, jolloin lämpötila oli 2—3 astetta normaalia korkeampi.

Maataloustilaston mukaiset tärkeimpien viljelykasvien kokonaissadot yhteensä vuosina 1969, 1968 ja 1967 sekä vuosien 1965—69 satokeskimäärät esitetään seuraavassa:

Kokonaissadot

Kasvilaji	1969	1968	1967	Keskim. vuodessa
	milj. kg	milj. kg	milj. kg	1965—69 5-vuotiskautena milj. kg
Syysvehnä — Winter wheat	242.9	160.0	161.1	150.8
Kevätvehnä — Spring wheat	296.6	355.5	345.7	335.4
Ruis — Rye	133.7	133.9	162.7	147.7
Ohra — Barley	905.8	717.7	680.8	680.5
Kaura — Oats	1 235.1	1 063.7	939.9	1 027.9
Peruna — Potato	890.9	908.2	880.6	1 000.7
Sokerijuurikas — Sugar beet	366.3	386.2	432.3	409.9
Lanttu — Swede	150.8	154.9	172.6	165.7
Turnipsi — Turnip	35.3	51.8	56.3	58.0
Vihantarehu — Green fodder	191.7	180.5	185.8	186.2
Peltoheinä — Hay	2 754.3	3 608.9	3 672.4	3 482.5
Syysrypsi — Winter turnip rape	9.8	5.9	9.2	6.9

Kokonaissatojen antamaa kuvaa vuodentulosuhteista täydentävät seuraavat maataloustilaston ilmoittamat hehtaarisadot:

Hehtaarisadot

Kasvilaji	1969	1968	1967	1965—69
	100 kg	100 kg	100 kg	100 kg
Syysvehnä	26.7	27.6	25.4	24.8
Kevätvehnä	21.8	19.5	18.3	18.8
Ruis	18.0	18.5	16.9	16.5
Ohra	22.6	20.0	19.7	20.3
Kaura	23.6	21.7	20.7	21.2
Peruna	133.8	140.8	136.5	148.9
Sokerijuurikas	254.4	250.8	241.6	242.8
Lanttu	251.3	258.2	269.7	260.6
Turnipsi	252.1	258.9	244.9	266.1
Vihantarehu	149.8	153.0	147.5	152.9
Peltoheinä	31.4	35.1	36.6	34.2
Syysrypsi	15.3	13.2	18.7	14.3

Vuonna 1969 hehtaarisadot muodostuivat useimpien kasvien kohdalla korkeammiksi kuin keskimäärin vuosina 1965—69. Kokonaissatojen määrien poikkeamat edellisiin vuosiin verrattuina riippuvat paitsi keskisadoista myös viljelyalojen muutoksista.

Viljakasvien pinta-ala vuonna 1969 oli 65 000 ha suurempi kuin edellisenä vuonna. Rehuviljan viljelyala nousi noin 76 700 ha, ja leipäviljan ala väheni 11 700 ha. Vilja-alan osuus koko peltoalasta oli 45.7 %, vastaavasti vuonna 1968 se oli 43.4 %.

Perunan ala oli 2 100 ha suurempi kuin edellisenä vuonna, nurmikasvien ala taas oli 138 800 ha pienempi. Juurikasvien ala väheni edellisestä vuodesta 3 100 ha. — Valtakunnan koko peltoala vuonna 1969 oli 2 752 800 hehtaaria, joten peltoalan lisäys vuodesta 1968 oli 2400 hehtaaria.

2. Maataloustuotteiden ja -tarvikkeiden hinnat

Seuraavassa asetelmassa esitetään Pellervo-Seuran Markkinatutkimuslaitoksen ja Kansan Markkinatutkimuslaitoksen laskemia tärkeimpien maataloustuotteiden painotettuja keskihintoja, jotka on maksettu viljelijöille tilivuosina 1969 ja 1968.

Tuote	1969 mk/100 kg	1968 mk/100 kg
Vehnä — Wheat	62:91	61:46
Ruis — Rye	61:00	60:12
Ohra — Barley	40:41	39:63
Kaura — Oats	36:70	36:99
Peruna — Potatoes	21:60	22:82
Sokerijuurikas ¹⁾ — Sugar beet	13:04	11:40
Maito ²⁾ — Milk	52:47	51:78
	mk/kg	mk/kg
Naudanliha — Beef	4:90	4:63
Sianliha — Pork	3:95	3:65
Kananmunat — Eggs	3:13	2:95

Tilivuonna 1969 ovat sekä peltoviljely- että kotieläintuotteiden keskihinnat lukuunottamatta kauran ja perunan hintoja olleet korkeammat kuin edellisellä vuonna. Prosentuaalinen nousu on ollut voimakkainta sokerijuurikkaan ja sianlihan keskihinnoissa.

Maataloustarvikkeiden hintatasoa osoittavat seuraavan asetelman luvut. Väkilannoitteiden hinnat ovat ravinnekilohintoja ja tarkoittavat vahvistettuja vähittäismyyntihintoja täysin vaunukuormin vastaanottoasemalla. Väkirehujen hinnat on ilmoitettu vahvistettuina vähittäismyyntihintoina vapaasti vaunussa lähetysasemalla ja kalkkikivijauheen hinta vapaasti vaunussa kaikilla rautatieasemilla. Polttoöljy I:stä on ilmoitettu Tampereen astiatoimitushinta.

Tarvike	1969 mk/100 kg	1968 mk/100 kg
Oulunsalpietari	100:82	100:82
Superfosfaatti	88:46	88:46
Kalisuola	46:85	46:85
Kalkkikivijauhe	3:50	3:49
Vehnänlese	44:10	41:85
	mk/100 l	mk/100 l
Kaasuöljy	41:74	42:45
Polttoöljy I	20:36	20:93

¹⁾ Pellervo-Seuran Markkinatutkimuslaitoksen laskemat hinnat.

²⁾ Maataloushallituksessa laskettu 4 %:n maidon tilityshinta.

3. Työpalkat

Tilastollisen päätoimiston laatiman maataloustyöntekijöiden palkkatilaston mukaan ovat miesten ja naisten neljännesvuosittain lasketut tuntikeskiansiot olleet vuosina 1969 ja 1968 seuraavat:

	Miehet mk/t		Naiset mk/t	
	1969	1968	1969	1968
I vuosineljännes	2:92	2:66	2:32	2:04
II »	2:87	2:72	2:32	2:10
III »	2:88	2:75	2:35	2:16
IV »	3:11	2:88	2:43	2:15

II. Tutkimusaineisto

1. Aineiston hankinta, suuruus ja käsittely

Kirjanpitoaineiston hankinnan ovat suorittaneet maanviljelys- ja talousseurat sekä pienviljelijäin keskusjärjestöt vuoteen 1970 saakka. Ne ovat huolehtineet myös kirjanpidon ohjauksesta tiloilla. Vuoden 1970 alusta ovat suomenkieliset maataloudelliset yleisneuvontajärjestöt: Maatalousseurojen Keskusliitto, Pienviljelijäin Keskusliitto, Pienviljelijäin Liitto sekä Suomen Pienviljelijäin Liitto aloittaneet yhteisen keskitetyn neuvontatoiminnan, jota kentällä hoitaa 15 maakunnallista maatalouskeskusta. Näiden valtakunnallisena keskusjärjestönä toimii Maatalouskeskusten Liitto. Mainitusta ajankohdasta alkaen edellä sanotut tehtävät siirtyivät maanviljelysseuroilta ja pienviljelijäjärjestöiltä maatalouskeskuskille. Ruotsinkieliset maanviljelysseurat toimivat entiseen tapaan. Kaikki tutkimuksessa mukana olevat tilat ovat yksityisten viljelijöiden hallinnassa ja hoidossa. Niihin ei sisälly valtion, kuntien tai muiden yhteisöjen omistamia ja viljelemiä tiloja. Kun tutkimuskirjanpito on huomattavan suuritoiminen ja vapaaehtoisuuteen perustuva, ei tutkimustilojen valinta otantamenetelmällä ole mahdollista. Sen vuoksi ei jäljempänä esitettävien kirjanpilotilojen tulosten voida katsoa sellaisenaan edustavan koko maatalouden keskimääräistä tasoa.

Tarkasteltavana olevat tulokset on laskettu kalenterivuoden 1969 käsittävältä tilikaudelta. Tulostilastossa on mukana yhteensä 1 044 tilaa. Ne jakautuvat eri järjestöjen kesken seuraavasti:

Uudenmaan maatalouskeskus	40
Nylands svenska lantbrukssällskap	50
Varsinais-Suomen maatalouskeskus	53
Finska Hushållningssällskapet	22
Ålands Landskapsstyrelse	6
Satakunnan maatalouskeskus	48
Pirkanmaan »	58
Hämeen läänin »	79
Itä-Hämeen »	69
Kymen läänin »	69
Mikkelin läänin »	47
Kuopion läänin »	91
Pohjois-Karjalan »	44
Keski-Suomen »	65
Etelä-Pohjanmaan »	77
Österbottens svenska lantbrukssällskap	30
Oulun maatalouskeskus	98
Kainuun »	39
Lapin läänin »	59
Yhteensä	1 044

Tilat on ryhmitelty aineiston käsittelyä varten tutkimusalueittain ja tilasuuruusluokittain. Maa on jaettu seuraaviin tutkimusalueisiin: Etelä-Suomi, Sisä-Suomi, Etelä-Pohjanmaa ja Pohjois-Suomi. Tutkimusalueiden rajat seuraavat maataloustilaston tilastoalueiden eli maatalouskeskusten aluerajoja. Tarkemmin ko. rajat ilmenevät liitteenä olevasta kirjanpitotilojen kartasta, johon on merkitty myös tulostilastossa mukana olevien tilojen sijainti kunnittain.

Tilojen ryhmittely tilasuuruusluokkiin on edelleen suoritettu maatalousmaan muunnetun alan perusteella. Muunnettu ala on määritetty siten, että puutarhaan ja pellon alaan on lisätty laitumen ja niityn muunnettu ala, joka on saatu jakamalla näiden raha-arvo kulloinkin kyseessä olevan tilan keskimääräisellä peltohehtaarin arvolla. Kaikki hehtaaria kohden esitetyt tulokset on ilmaistu maatalousmaan muunnettua hehtaaria kohden, mikäli ei toisin mainita.

Tilat on ryhmitelty seuraaviin suuruusluokkiin:

I slk	— 5 ha
II »	5—10 »
III »	10—20 »
IV »	20—30 »
V »	30—50 »
VI »	50— »

Kun ensimmäisen suuruusluokan tiloja on mukana suhteellisen vähän on ensimmäinen ja toinen luokka yhdistetty. Tarkasteltavana tilivuonna jakaantuvat kirjanpitotilat mainittuihin suuruusluokkiin eri tutkimusalueilla seuraavasti:

Alue	Suuruusluokka					Yhteensä	
	I—II	III	IV	V	VI	kpl	%
Etelä-Suomi	85	171	103	90	48	497	47.6
Sisä-Suomi	65	124	36	12	7	244	23.4
Etelä-Pohjanmaa	18	54	28	7	—	107	10.2
Pohjois-Suomi	70	100	20	5	1	196	18.8
Yhteensä	238	449	187	114	56	1 044	100.0

Kun tilamäärä on varsin pieni suuremmissa tilasuuruusluokissa, on kuudennen luokan tulokset esitetty erikseen vain Etelä-Suomen alueelta. Muualla yli 30 ha:n tilat on käsitelty yhtenä ryhmänä. Kaikissa muissakaan ryhmissä eivät tilamäärät ole kovin suuria, mikä seikka on huomattava tarkasteltaessa jäljempänä esitettäviä tuloksia.

Tulokset on esitetty entiseen tapaan maatalousmaan muunnettua hehtaaria tai tilaa kohden ilmaistuina keskiarvoina. Ne on laskettu siten, että tilakohtaiset kokonaisluvut on laskettu yhteen ja saatu summa on sitten jaettu vastaavalla maatalousmaan muunnetun alan hehtaarimäärällä tai vastaavalla tilamäärällä. Tulokset esitetään jokaiselta tutkimusalueelta eri suuruusluokkien ja ko. alueen keskiarvoina. Edellä mainittujen lisäksi on taulukoihin merkitty samalla tavalla lasketut koko maan (kaikkien kirjanpitotilojen) keskiarvot.

Kun eri tutkimusalueiden ja koko maan keskiarvot lasketaan edellä esitetyllä tavalla, vaikuttaa tilakoko tuloskeskiarvojen suhteelliseen suuruuteen. Kun kirjanpitotilojen keskimääräinen koko on suurempi kuin maan kaikkien tilojen, eivät näin lasketut eri alueita koskevat keskiarvot anna oikeata kuvaa tarkasteltavasta asiasta. Sentähden on eri alueiden ja koko maan keskiarvot määritetty myös siten, että eri suuruusluokkien ja eri alueiden luvut on painotettu niillä suhde-

luvuilla, jotka osoittavat maan kaikkien yli 2 peltihehtaarin tilojen peltoalan jakaantumisen eri suuruusluokkien ja alueiden kesken. Tällä tavalla lasketuista keskiarvoista käytetään nimitystä painotettu keskiarvo. Nämä keskiarvot esitetään ainoastaan varsinaista maataloutta koskevista hehtaaria kohden lasketuista luvuista.

Painotetut keskiarvot on laskettu käyttämällä painoina seuraavassa asetelmassa esitettyjä suhdelukuja, jotka osoittavat, kuten edellä jo mainittiin, maan kaikkien yli 2 peltihehtaarin viljelmien peltoalan jakaantumisen eri suuruusluokkien ja alueiden kesken vuoden 1959 maatalouslaskennan mukaan.

A l u e	Tilasuuruusluokka					Yhteensä
	I—II	III	IV	V	VI	
Etelä-Suomi	15.4	15.9	7.3	5.8	4.3	48.7
Sisä-Suomi	12.1	5.6	1.3	0.7	0.3	20.0
Etelä-Pohjanmaa	6.2	7.0	2.1	0.6	0.1	16.0
Pohjois-Suomi	8.5	4.7	1.2	0.6	0.3	15.3
					Yhteensä	100.0

Painotettuja keskiarvoja laskettaessa on em. painot yhdistetty samalla tavalla kuin tilatkin.

2. Maankäyttölajit

Eri maankäyttölajien keskimääräiset alat tilivuoden alussa kirjanpitotiloilla esitetään taulukossa 1. Niissä on peltolaitumen ala luettu peltoalaan. Laidunalaan sisältyvät haka- yms. laitumet, jotka eivät ole peltoa. Kasvullisella metsämaalla tarkoitetaan tässä metsämaata, joka kuuluu veroluokkiin I A—IV.

Seuraavassa asetelmassa esitetään kirjanpitotilojen keskimääräiset maatalousmaan muunnetut alat tilaa kohden kolmena viimeisenä tilivuonna.

A l u e	1969	1968	1967
		muunn. ha/tila	
Etelä-Suomi	25.51	24.41	23.89
Sisä-Suomi	16.90	15.83	15.11
Etelä-Pohjanmaa	17.55	17.53	17.52
Pohjois-Suomi	13.61	13.29	13.41
	Keskimäärin	20.45	19.21

Tilakoko vaihtelee huomattavasti alueittain. Etelä-Suomessa se on keskimäärin lähes kaksinkertainen verrattuna Pohjois-Suomen tutkimustilojen keskimääräiseen kokoon. Sensijaan saman alueen tutkimustiloilla tilakoko on eri vuosina ollut keskimäärin lähes sama. Tilakoon vuotuiset vaihtelut aiheutuvat maan ostoista ja myynneistä sekä raivauksista. Lisäksi on otettava huomioon, että osa tiloista lopettaa eri syistä tutkimuskirjanpidon ja uusia liittyy mukaan.

3. Peltoalan käyttö ja sadot

Kirjanpitotilojen peltoalan käyttöä osoittavat luvut esitetään taulukossa 2. Vehnän viljelyalaan sisältyvät sekä kevät- että syysvehnä, ja nurmen alaan on luettu niitonurmet sekä peltolaitumet.

Vuosina 1969 ja 1968 jakaantui peltoala eri kasvien kesken kirjanpitotiloilla ja maataloustilaston mukaan keskimäärin koko maassa seuraavan asetelman mukaisesti. Kirjanpitotiloja koskevat luvut ovat painottamattomia.

	Kirjanpitotiloilla		Maataloustilaston mukaan koko maassa	
	1969	1968	% peltoalasta	
Ruis	3.1	3.3	1969	1968
Vehnä	11.9	13.5	2.7	2.6
Ohra	19.5	17.0	8.2	8.7
Kaura	18.8	18.8	14.6	13.1
Peruna	2.2	2.0	19.0	17.8
Sokerijuurikas	1.5	1.7	2.4	2.3
Muut juurekset	0.5	0.6	0.5	0.5
Nurmi	0.5	0.6	0.6	0.7
Nurmi	37.7	38.4	44.0	49.1
Kesanto	3.2	3.3	2.5	2.8
Muu peltoala	1.6	1.4	5.5	2.4
Yhteensä	100.0	100.0	100.0	100.0

Asetelmasta voidaan todeta, että leipäviljan, siis rukiin ja vehnän suhteelliset viljelyalat ovat supistuneet edellisestä vuodesta, kun taas rehuviljan viljelyala on vastaavasti lisääntynyt. Leipäviljan kohdalla ainoastaan rukiin viljelyalassa maan kaikilla tiloilla keskimäärin on tapahtunut pientä nousua edellisestä vuodesta. Nurmikasvien suhteellinen viljelyala on alentunut kirjanpitotiloilla 0.7 ja keskimäärin maan kaikilla tiloilla 5.1 prosenttiyksikköä. Muun peltoalan osuudessa koko peltoalasta maan kaikilla tiloilla keskimäärin on tapahtunut varsin huomattava nousu (3.1 prosenttiyksikköä) edellisestä vuodesta. Tähän on ollut syynä se, että mainittuun kohtaan on vuonna 1969 luettu se peltoala, mikä on poistettu tuotannosta pellonvaraussojimuksilla. Todettakoon vielä, että eri kasvien suhteelliset viljelyalat ovat kirjanpitotiloilla muuttuneet edellisestä vuodesta yleensä samaan tapaan kuin keskimäärin maan kaikilla tiloilla.

Kirjanpitotilojen keskimääräiset satotulokset on esitetty taulukossa 3. Kun niitä verrataan vuoden 1968 vastaaviin satoihin, voidaan todeta, että maan kaikilla kirjanpitotiloilla keskimäärin kevätvehnän, ohran, kauran ja sokerijuurikkaan sadot ovat parantuneet edellisestä vuodesta sekä rukiin, perunan ja lantun sadot pysyneet lähes ennallaan. Ainoastaan heinän keskimääräinen hehtaarisato on alentunut huomattavasti edellisestä vuodesta. Tarkasteltaessa tutkimusalueittaisia satotuloksia voidaan todeta, että eteläsuomalaisilla kirjanpitoviljelmillä keskimäärin satotulokset ovat muuttuneet edellisestä vuodesta samaan suuntaan kuin keskimäärin koko maassa. Ruis- ja perunasadot ovat alentuneet edellisestä vuodesta Sisä-Suomen tutkimusalueella ja vastaavasti parantuneet Etelä-Pohjanmaalla. Keskimääräinen heinänsato on ollut kaikilla tutkimusalueilla pienempi kuin vuonna 1968.

Taulukossa 3 on eri tilaryhmien satotulokset esitetty myös rehuyksikköinä. Niitä laskettaessa on rehuyksiköiden kokonaismäärät jaettu vain niiden kasvien viljelyalalla, joiden sadot sisältyvät rehuyksikkömääriin. Niistä puuttuvat mm. laitumien sadot. Lisäksi on huomattava, että rehuyksikkösadoissa eivät sadon laadun vaihtelut tule esille.

Seuraavassa asetelmassa olevat painotetut luvut osoittavat kirjanpitotilojen keskimääräisiä rehuyksikkösatoja eri tutkimusalueilla.

A l u e	Keskisadot ry/ha	
	1969	1968
Etelä-Suomi	3 143	3 043
Sisä-Suomi	2 782	2 692
Etelä-Pohjanmaa	2 898	2 869
Pohjois-Suomi	2 145	1 945
Keskimäärin	2 879	2 777

Satotasoa kirjanpitoiloilla ja keskimäärin maan kaikilla tiloilla vuosina 1969 ja 1968 kuvaavat seuraavassa asetelmassa esitettävät eräitten kasvien keskisadot. Kirjanpitoiloja koskevat luvut ovat painotettuja keskiarvoja.

Kasvi	Kirjanpitoiloilla		Maataloustilaston mukaan koko maassa	
	1969	1968	1969	1968
	100 kg/ha			
Ruis	17.8	18.9	18.0	18.5
Kevätvehnä	23.4	19.0	21.8	19.5
Ohra	27.7	25.1	22.6	20.0
Kaura	26.9	24.4	23.6	21.7
Peruna	184.8	192.1	133.8	140.8
Sokerijuurikas	240.6	219.6	254.4	250.8
Lanttu	340.9	331.4	251.3	258.2
Heinä	43.2	47.3	31.4	35.1

Kirjanpitoilojen keskisadot ovat yleensä korkeampia kuin keskimäärin koko maassa. Poikkeuksena ovat ruis ja sokerijuurikas, joiden keskisadot vuonna 1969 ovat jääneet maan keskisatoja alhaisemmiksi.

4. Maitotuotos

Vuotuinen maitotuotos lehmää kohden oli kirjanpitoiloilla tarkasteltavana tilikautena 4 426 kg. Se on 26 kg korkeampi kuin edellisenä tilivuonna. Karjantarkkailussa, johon kuului tarkkailuvuonna 1969/70 27.5 % maan kaikista lehdistä, oli vastaava keskituotos 4 518 kg. Se on noussut edellisestä tarkkailuvuodesta 116 kg. Siten maidon tuotostaso kirjanpitoiloilla muodostui pienemmäksi kuin karjantarkkailutiloilla. Keskimääräiset tuotantoluvut on kirjanpitoiloilla laskettu siten, että tilakohtaiset keskituotokset on laskettu yhteen ja saatu summa on sitten jaettu vastaavan tilaryhmän määrällä.

Seuraavassa asetelmassa esitetään kirjanpitoilojen keskimääräiset maitotuotokset eri tutkimusalueilla ja tilasuuruusluokissa tarkasteltavana vuonna.

Alue	Tilasuuruusluokat					Keskimäärin
	I—II	III	IV	V	VI	
	Maitoa vuodessa kg/lehmä					
Etelä-Suomi	4 559	4 543	4 614	4 407	4 678	4 550
Sisä-Suomi	4 630	4 435	4 525	4 382		4 477
Etelä-Pohjanmaa	4 538	4 452	4 111	5 605		4 425
Pohjois-Suomi	4 099	4 128	4 303	4 272		4 151

Tilakohtaiset tuotosluvut on saatu pääasiassa karjantarkkailutuloksista. Kaikki kirjanpitoilat eivät kuitenkaan ole mukana karjantarkkailutoiminnassa. Niillä tiloilla, joilta ei ole ollut käytettävissä tarkkailutuloksia, on maitotuotos pyritty selvittämään myyntimäärien ja oman kulutuksen perusteella, mutta tuotoslukuja ei ole tälläkään tavoin saatu aivan kaikilta tiloilta myytyä maitoa koskevien kilomäärätietojen puuttumisen takia. Sentähden aineisto on tässä jonkin verran pienempi kuin muita tuloksia laskettaessa. Lisäksi mainittakoon, että tarkasteltavana tilivuonna oli kirjanpitoiloista 101 sellaista tilaa (tiloja yhteensä 1 044), joilla ei tilikauden alussa ollut lainkaan nautakarjaa. Vastaava luku edellisellä vuonna oli 107 (1 218).

III. Omaisuussuhteet

A. Koko liike

1. Varat

Viljelijäin varat kirjanpitotiloilla ilmenevät taulukosta 4. Luvut tarkoittavat varojen määrää tilivuoden alussa. Varat on jaettu seuraaviin pääryhmiin: maatalous, metsätalous, asuinrakennukset, sivuansiotalous, rahoitusomaisuus ja yksityistalous. Metsätalousomaisuuksien on luettu maapohjan ja puuston lisäksi myös puutavaravarastot ja metsätaloustarvikkeet. Sivuanstio-omaisuus muodostuu lähinnä sellaisista koneista ja kalustoesineistä, jotka on hankittu pääasiassa sivuansiotointa varten. Rahoitusomaisuuteen sisältyvät käteisvarat, talletukset, osakkeet, obligatiot ja osuudet sekä tilisaatavat. Mainittakoon vielä, että varoihin on luettu myös vuokralle otetun maatalousomaisuuksien, esimerkiksi vuokratilain arvo, mikä on merkitty samansuuruisena myös velkoihin.

2. Velat

Velkojen määrä kirjanpitotiloilla ilmenee taulukosta 4. Niihin sisältyvät varsinaisten velkojen ohella myös maatalouden tilivelat sekä vuokralle otetun maatalousomaisuuksien arvo kuten edellä jo mainittiin. Luvut osoittavat velkojen määrää tilikauden alussa.

Kirjanpitotilojen keskimääräistä velkaantumisasastetta kuvaavat seuraavassa asetelmassa olevat luvut. Ne osoittavat, montako prosenttia velat ovat varoista. Näiden lisäksi asetelmaan on merkitty keskimääräistä tilakokoa sekä varojen ja velkojen määriä koskevat tiedot.

Tilivuosi	Maatalous- maata muunn. ha/tila	Metsää ha	Varat 1 000 mk/tila	Velat	Velat % varoista
1969	20.45	57.20	167.3	25.0	15.0
1968	19.54	54.77	157.5	22.7	14.4
1967	19.21	58.77	142.5	19.9	14.0
1966	19.36	56.79	139.4	18.1	13.0
1965	19.04	57.37	132.6	17.1	12.9
1964/65	16.33	52.35	110.3	13.2	12.0
1963/64	17.94	57.20	116.2	13.7	11.8

Asetelman luvut osoittavat, että kirjanpitotiloilla sekä varat että velat ovat jatkuvasti nousseet. Velkojen lisäys on kuitenkin ollut markkamääräisesti pienempi, mutta suhteellisesti suurempi kuin varojen. Siten on myös suhteellinen velkaantuminen kohonnut.

B. Varsinainen maatalous

1. Omaisuusryhmät

Maatalousomaisuus on jaettu seuraaviin ryhmiin: varastot, kotieläimistö, kalusto, rakennukset, perusparannukset ja maatalousmaa. Eri ryhmien arvot hehtaaria kohden tilivuoden alussa esitetään taulukossa 5. Edellisistä tilivuosista poiketen siinä ei enää ole ilmoitettu puutarhakasvillisuuden arvoa erikseen, vaan se on lisätty maatalousmaan arvoon. Maatalousvarastot on otettu huomioon samalla tavalla kuin edellisenäkin tilivuonna. Niihin sisältyvät kaikki maatalouden ostovarastot ja tilalla tuotetuista tuotevarastoista kaikki viljavarastot sekä peruna-, juurikasvi- ja korsirehuvarastoista myytäväksi tarkoitetut erät. Huomioon ottamatta jäävät siten vain tilalla käytettäväksi tarkoitetut peruna-, juurikasvi-, heinä-, olki- ja säilörehuvarastot. Tuotevarastot on arvioitu tilahintojen mukaan ja ostovarastot pääasiassa ostohintojen mukaan.

Kotieläimistöön on tässä luettu hevoset, nautakarja, siat, lampaat ja vuohet, sekä kanat, kalkkunat ja hanhet, joita viimeksi mainittuja on pidetty vain muutamilla tiloilla. Muita eläimiä kuten poroja, turkiseläimiä ja mehiläisiä ei sen sijaan ole luettu maatalousomaisuuteen.

Kaluston, talousrakennusten ja perusparannusten kirjanpitoarvoina on nyt toisen kerran käytetty samoja arvoja kuin verotuksessa.

Rakennusten kohdalla on huomattava, että asuinrakennuksia ei ole luettu maatalousomaisuuteen, joten maatalouden rakennusomaisuus koostuu yksinomaan talousrakennuksista. Kuten taulukosta 4 ilmenee, on asuinrakennukset erotettu omaksi omaisuusryhmäkseen, mikä yhdessä maatalousomaisuuden ja metsätalousomaisuuden kanssa muodostavat maatalomaaisuuden. Tämä muutos tehtiin jo tilivuoden 1966 tilinpäätöksissä.

Maatalousmaahan on luettu pellon lisäksi myös puutarhamaa, niitty- ja laidunmaat, sekä puutarhakasvillisuuden arvo, kuten edellä on jo mainittu.

Maatalousomaisuuden arvo on pienillä tiloilla yleensä korkeampi kuin keski-kokoisilla ja suurilla tiloilla, kuten taulukossa 5 olevista eri suuruusluokkien luvuista ilmenee. Tämä johtuu pääasiassa siitä, että rakennusten arvo pinta-ala-yksikköä kohden kasvaa tilakoon pienetessä.

2. Kotieläimet

Kotieläinten määrät kirjanpitotiloilla esitetään taulukossa 6. Ne on laskettu tilaa kohden. Hevosten määrää osoittavista luvuista voidaan todeta, että yhdessäkään tilaryhmässä ei ole keskimäärin yhtä hevosta tilaa kohden. Suhteellisesti eniten on hevosia sisäsuomalaisilla kirjanpitotiloilla. Tämä johtuu ilmeisesti siitä, että Sisä-Suomessa hevosia käytetään suhteellisen paljon metsäajoissa. Hevosten määrää osoittavissa luvuissa on lisäksi merkille pantavaa se, että nuorten hevosten ja varsojen määrä on erittäin vähäinen kaikilla alueilla. Keskimääräinen lehmäluku tilaa kohden on kirjanpitotiloilla hieman yli kuuden. Pohjois-Suomen tutkimusalueella niitä pidetään suhteellisesti eniten. Sikojen määrä sen sijaan on siellä vähäisin. Ryhmään muu siipikarja on luettu ankat, hanhet ja kalkkunat, joiden määrä on kuitenkin erittäin vähäinen. Täysikasvuisten lampaiden määrässä on tapahtunut hieman lisääntymistä edellisestä tilivuodesta.

Kotieläinten määrä on mainitussa taulukossa ilmaistu myös nautayksikköinä. Nautayksikköön on tässä luettu 0.8 hevosta tai yksi nuori hevonen, 1.25 varsaa, yksi sonni tai lehmä, 2 hiehoa tai nuorta sonnia, 2.5 teurasmullia tai 3 vasikkaa, 2 sikaa (yli 6 kk), 2.5 nuorta sikaa (2—6 kk) tai 10 porsasta (alle 2 kk), 50 kanaa tai 33 muuta siipikarjaa, 8 lammasta tai 10 karitsaa.

3. Kalusto

Maatalouskalustoon on luettu kaikki maatalouskoneet ja maataloudessa käytetyt kalustoesineet, joiden arvo esitetään taulukossa 7. Kalusto on jaettu seuraaviin ryhmiin: traktorit lisälaitteineen, puimurit, ajo- ja kuljetuskalusto, kasvinviljelykalusto, kotieläinkalusto ja muu maatalouskalusto. Eräissä tapauksissa eri ryhmien väliset rajat ovat harkinnanvaraisia. Taulukossa on edellisestä tilivuodesta poiketen luettu puimureiden ryhmään myös vetopuimurit, joita tiloilla on ollut vähän. Samoin maatalouskäytössä olevien autojen määrä kirjanpitoiloilla on erittäin vähäinen. Taulukossa ne sisältyvät ajo- ja kuljetuskalustoon. Kuten aikaisemmin jo mainittiin, on kaluston kirjanpitoarvo sama kuin verotusarvo.

Seuraavan asetelman luvut osoittavat tarkasteltavana tilivuonna niiden tilojen lukumäärää, joilla on tilikauden alussa ollut oma traktori. Sulkeissa olevat luvut tarkoittavat kunkin tilaryhmän kokonaistilamäärää.

Alue	Traktoritilojen luku tv:nna 1969						Yhteensä
	I—II slk	III slk	IV slk	V slk	VI slk		
Etelä-Suomi	57 (85)	149 (171)	102 (103)	90 (90)	48 (48)	446 (497)	
Sisä-Suomi	31 (65)	106 (124)	36 (36)	18 (19)		191 (244)	
Etelä-Pohjanmaa . . .	12 (18)	43 (54)	26 (28)	7 (7)		88 (107)	
Pohjois-Suomi	43 (70)	89 (100)	19 (20)	6 (6)		157 (196)	
Yhteensä	143 (238)	387 (449)	183 (187)	121 (122)	48 (48)	882 (1 044)	

Kirjanpitoiloilla on traktoreita varsin runsaasti, sillä suunnilleen vain joka kuudes tila on ilman sitä. Merkillepantavaa on myös se, että alle 10 hehtaarin tiloistakin keskimäärin noin kuusikymmentä tilaa sadasta on hankkinut traktorin.

Myös leikkuupuimureita on kirjanpitoiloilla huomattava määrä, kuten seuraavasta asetelmasta ilmenee. Siinä olevat luvut osoittavat niiden tilojen lukumäärän eri alueilla ja suuruusluokissa, joilla on oma itsekulkeva leikkuupuimuri eli ajopuimuri.

Alue	Ajopuimuritilojen luku tv:nna 1969						Yhteensä
	I—II slk	III slk	IV slk	V slk	VI slk		
Etelä-Suomi	2	42	56	68	44	212	
Sisä-Suomi	1	28	22	13		64	
Etelä-Pohjanmaa	1	5	11	4		21	
Pohjois-Suomi	2	14	3	2		21	
Yhteensä	6	89	92	87	44	318	

4. Rakennukset

Maatalouden rakennusomaisuuden arvot eri tutkimusalueilla ja tilasuuruusluokissa esitetään taulukossa 8. Maatalousrakennuksiin tässä on luettu vain talousrakennukset, joiden kirjanpitoarvona on käytetty verotusarvoja. Asuinrakennukset on, kuten edellisenäkin vuonna, omana erillisenä maatilaomaisuuteen

kuuluvana ryhmänä. Asuinrakennuksille ei ole käytetty verotusarvoja, vaan ne on arvioitu entiseen tapaan. Poikkeuksena ovat kuitenkin palkkaväen käytössä olevat asuinrakennukset, jotka on arvioitu verotusarvojen mukaan. Mainittakoon lisäksi, että maatalouden liiketuloja laskettaessa on asuinrakennuksista aiheutuneet kustannukset, myös poistot, luettu maatalouden kustannuksiin ja vastaavasti kokonaistuottoon sisältyvät mahdollisten vuokratulojen ohella myös viljelijäperheen, palkkaväen ja eläkeläisten asuntoedun arvot.

Maatalousrakennuksista on entiseen tapaan pyritty saamaan eläinsuojat erilleen. Niiden ja muiden talousrakennusten välinen raja on kuitenkin monessa tapauksessa harkinnanvarainen, sillä eläinrakennuksissa on usein huomattavastikin muihin tarkoituksiin käytettävää rakennustilaa.

IV. Rahaliike

Rahatuloiksi ja -menoiksi on tässä laskettu talousvuoden käteistulot ja -menot lisättyinä niiden tilikauden aikana laskuun myytyjen tuotteiden ja laskuun ostettujen tarvikkeiden arvolla, joista suoritukset ovat siirtyneet seuraavalle tilivuodelle. Edellisiltä tilikausilta siirtyneitten saatavien ja velkojen suorituksia ei sitävastoin ole luettu rahatuloiksi ja -menoiksi samoin kuin ei muitakaan lainaus- tai talletusliikkeeseen kuuluvia suorituksia.

Rahatulot on jaettu viiteen pääryhmään: maatalous, metsätalous, asuinrakennusten myynti, sivuansiotalous ja yksityistalous. Nämä samoin kuin tulojen kokonaismäärätkin esitetään taulukossa 9. Maatalouden rahatuloihin sisältyvät myös maatalousrakennusten, -kaluston, sekä salaojitusten hankinta-avustukset ja palkkiot, mitkä on viety vastaaviin poistolaskelmiin. Näiden määrä on kuitenkin varsin vähäinen. Entiseen tapaan on maataloustuloihin luettu myös maatalouden välittömään tukemiseen tarkoitetut erät kuten pinta-alalisät ja katokorvaukset. Metsätalouden rahatuloihin on puutavaran myyntitulojen ohella viety myös metsämaan myynnistä saadut tulot. Näitä tuloja on kuitenkin erittäin vähän. Omana ryhmänä maatalouden ulkopuolella on otettu huomioon asuinrakennusten myynnistä saadut rahatulot, joita on myös vähän. Mahdolliset vuokratulot asuinrakennuksista sisältyvät maataloustuloihin. Sivuansiotalouden rahatulot muodostuvat pääasiassa varsinaisista sivuansioista. Muista sivuansiotalouteen luetuista eristä mainittakoon korko- ja osinkotulot. Yksityistalouden rahatuloihin sisältyvät yksityisirtaimiston myyntitulot sekä erilaiset sosiaaliset avustukset kuten lapsi- ja perhelisät.

Seuraavassa asetelmassa esitetään eri tuloryhmien keskimääräiset arvot tilaa kohden kirjanpitotiloilla kahtena viimeisenä tilivuotena. Asuinrakennusten myyntitulot on asetelmassa yhdistetty maataloustuloihin. Luvut ovat painottamattomia keskiarvoja.

	Rahatulot			
	1969		1968	
	mk/tila	%	mk/tila	%
Maatalous	35 167	76.2	29 021	76.0
Metsätalous	5 787	12.5	4 598	12.0
Sivuansiotalous	3 705	8.0	3 260	8.5
Yksityistalous	1 522	3.3	1 318	3.5
Yhteensä	46 181	100.0	38 197	100.0

Maataloustulot ovat edellisestä vuodesta nousseet markkamääräisesti eniten. Myös sivuansio- ja yksityistalouden markkamääräisissä rahatuloissa on tapahtunut nousua, vaikka niiden suhteelliset osuudet ovatkin alentuneet. Suurin suhteellinen nousu on tapahtunut metsätalouden rahatuloissa. Metsätulojen kehitystä viime vuosina osoittavat seuraavan asetelman luvut.

	Metsätalouden rahatulot		Metsämaata ha/tila
	mk/tila	% kaikista rahatuloista	
1969	5 787	12.5	57.20
1968	4 598	12.0	54.77
1967	3 726	10.3	58.77
1966	4 048	12.4	56.79
1965	4 860	14.9	57.37
1964/65	4 233	15.9	52.35
1963/64	4 805	17.8	57.20
1962/63	3 784	16.6	58.40

Taulukossa 10 esitetään kirjanpitoiltojen rahamenot tarkasteltavana olevalta vuodelta. Ne on jaoteltu seuraaviin pääryhmiin: maatalous, metsätalous, asuinrakennusten uudistus, sivuansiotalous, yksityistalous, verot sekä korot, vuokrat ja eläkkeet. Asuinrakennusten korjaus- ja kunnossapitomenot sisältyvät maatalousmenoihin.

Seuraavassa asetelmassa esitetään kirjanpitoiltojen keskimääräiset rahamenot tilaa kohden painottamattomina keskiarvoina kahtena viimeisenä tilivuonna.

	Rahamenot			
	1969		1968	
	mk/tila	%	mk/tila	%
Maatalous	28 447	61.0	22 793	58.3
Metsätalous	794	1.7	660	1.7
Asuinrakennusten uudistus ..	1 083	2.3	863	2.2
Sivuansiotalous	289	0.6	352	0.9
Yksityistalous	11 735	25.2	10 497	26.8
Verot	2 530	5.4	2 370	6.1
Korot, vuokrat ja eläkkeet ..	1 760	3.8	1 579	4.0
Yhteensä	46 638	100.0	39 114	100.0

Rahamenojen kokonaismäärä on edellisestä vuodesta noussut keskimäärin 7 524 mk eli 19.2 %. Kaikissa pääryhmissä lukuunottamatta sivuansiotalouden rahamenoja on tapahtunut nousua. Markkamääräisesti ja suhteellisesti suurin lisäys on tapahtunut maatalousmenojen kohdalla. Ne ovat kohonneet edellisestä vuodesta 5 654 mk tilaa kohden. Yksityistalouden rahamenoihin, jotka ovat nousseet edellisestä vuodesta 1 238 mk tilaa kohden, sisältyvät viljelijäperheiden yksityismenojen ohella myös ruokatalouden rahamenot.

Kun vertaillaan taulukoissa 9 ja 10 esitettyjä rahatulojen ja -menojen kokonaismääriä, voidaan todeta, että eräiden tilaryhmien kohdalla rahamenot ovat tuloja suuremmat. Tämä johtuu siitä, että rahatuloiissa ja -menoissa ei ole otettu huomioon talletus- ja lainausliikettä, kuten aikaisemmin jo mainittiin. Mainittu erotus on näissä tapauksissa pitänyt peittää joko käteisvaroja tai talletuksia pienentämällä taikka ottamalla lisää velkaa.

V. Maatalouden kokonaistuotto

Maatalouden kokonaistuotolla käsitetään tilivuoden aikana maataloudessa tuotettujen lopputuotteiden sekä palvelusten yhteistä arvoa. Kokonaistuottoon on siten luettu:

1) Tilivuoteen kuuluvat rahatulot ja tilisaatavat lukuunottamatta vuoden alussa ollutta omaisuutta vähentämällä saatuja rahatuloja.

2) Maataloudesta metsätalouteen, ruoka- ja yksityistalouteen, sivuansioihin ja eläkeläisille sekä vieraan työvoiman palkkoihin luovutettujen tuotteiden, etuuk-sien ja hevostöiden raha-arvo.

3) Maataloudesta omaisuuden lisäämiseen (uudisrakennuksiin, -viljelyksiin ja perusparannuksiin) luovutetun hevostyön arvo.

4) Maataloustuotannosta johtunut lisäys varastoissa, puutarhakasvillisuu-dessa ja kotieläimistössä. Kuten aikaisemmin jo mainittiin, ei varastoissa ole otettu huomioon tilalla käytettäväksi tarkoitettuja omalla tilalla tuotettuja juures-ja korsirehuvarastoja.

Entiseen tapaan on maatalouden kokonaistuottoon luettu myös maatalouden välittömään tukemiseen tarkoitettut valtionavustukset (mm. pinta-alalisät ja katokorvaukset), jotka on maksettu suoraan viljelijöille. Sen sijaan kokonais-tuottoon eivät sisälly investointiluontoiset valtionavustukset ja -palkkiot (esim. salaojituspalkkiot).

Kokonaistuottoon sisältyvät myös viljelijäperheen, palkkaväen ja eläkeläisten asuntoedun arvot samoin kuin asuinrakennuksista saadut vuokratulotkin. Asuin-rakennuksista aiheutuneet kustannukset, poistot mukaan luettuna on vastaavasti luettu maatalouden liikekustannukseen.

1. Kokonaistuotto ja sen rakenne

Maatalouden kokonaistuotto esitetään tutkimusalueittain ja tilasuuruusluo-kittain taulukossa 11. Kokonaistuotto on entiseen tapaan jaettu kolmeen pää-ryhmään: kotieläintuottoon, kasvinviljelytuottoon ja muuhun tuottoon. Kahden ensiksi mainitun tuoton arvot esitetään seuraavassa asetelmassa kahdelta viimei-seltä tilivuodelta. Luvut ovat painotettuja keskiarvoja.

	Kotieläintuotto		Kasvinviljelytuotto	
	1969	1968	mk/ha	
Etelä-Suomi	1 307	1 256	520	489
Sisä-Suomi	1 608	1 450	176	172
Etelä-Pohjanmaa	1 589	1 402	246	271
Pohjois-Suomi	1 561	1 403	116	125
Keskimäärin	1 451	1 341	346	335

Kotieläintuotto on edellisestä vuodesta kohonnut kaikilla alueilla. Keskimääräinen lisäys hehtaaria kohden on 110 mk eli 8.2 %. Etelä-Suomen tutkimusalueella kotieläintuotto on pinta-alayksikköä kohden keskimäärin selvästi alhaisin, kun taas keskimääräinen kasvinviljelytuotto on korkein. Tarkasteltaessa kasvinviljelytuoton muuttumista edellisestä vuodesta, voidaan todeta, että Etelä-Suomessa se on hieman kohonnut, Sisä-Suomessa pysynyt suurin piirtein ennallaan sekä Etelä-Pohjanmaalla ja Pohjois-Suomessa alentunut. Kaikilla kirjantitotiloilla keskimäärin kasvinviljelytuotto on hieman kohonnut edellisestä vuodesta. Laskettuna hehtaaria kohden se vaihtelee alueittain suhteellisesti enemmän kuin kotieläintuotto. Kuten edellä on jo mainittu, selvästi korkein se on Etelä-Suomen tutkimusalueella, jossa kotieläintuotto oli alhaisin. Tämä onkin luonnollista, sillä maan eteläosissa ovat luontaiset edellytykset ns. myyntikasvien viljelyyn parhaimmat, mistä johtuen huomattava osa viljelyskasvien sadosta myydään ja vastaavasti se osa, mikä jalostetaan kotieläintuotteiksi, muodostuu pienemmäksi. Maan pohjoisosissa peltoviljelytuotteet sen sijaan käytetään pääasiassa eläinten rehuksi. Se ilmenee selvästi myös esitetyistä luvuista.

Muuhun tuottoon sisältyvät, kuten taulukosta II ilmenee, puutarhan tuotto, valtiolta saadut vuotuisavustukset (esim. pinta-alalisä) sekä viljelijäperheen, palkkaväen ja eläkeläisten asuntoedun arvo, mikä on pyritty arvioimaan sellaiseksi, että se peittää asuinrakennuksista aiheutuneet kustannukset poisto mukaan luettuna. Asuntoetua arvioitaessa on otettu huomioon myös asuinrakennuksista saadut vuokratulot, jotka sisältyvät erittelemättömään ryhmään. Mainitut kustannukset on luettu maatalouden liikekustannukseen.

Seuraavassa asetelmassa olevat luvut osoittavat, miten maatalouden kokonaistuotto ja sen huomattavin erä, nautakarjan tuotto ovat muuttuneet edellisestä tilivuodesta eri tutkimusalueilla. Luvut ovat painotettuja keskiarvoja.

	Kokonaistuotto		Nautakarjan tuotto	
	1969	1968	mk/ha 1969	1968
Etelä-Suomi	1 957	1 864	932	911
Sisä-Suomi	1 939	1 773	1 355	1 242
Etelä-Pohjanmaa	1 957	1 787	1 181	1 030
Pohjois-Suomi	1 827	1 671	1 457	1 302
Keskimäärin	1 934	1 804	1 137	1 056

Asetelman mukaan kokonaistuotto ja nautakarjan tuotto ovat nousseet edellisestä vuodesta kaikilla tutkimusalueilla, edellinen keskimäärin 130 mk eli 7.2 % ja jälkimmäinen 81 mk eli 7.7 %. Tarkasteltaessa kokonaistuottoa voidaan havaita, että erot eri tutkimusalueiden välillä ovat kaventuneet edellisestä vuodesta. Edelleenkin alhaisimmaksi keskimääräinen kokonaistuotto jäi Pohjois-Suomen tutkimusalueella. Sen sijaan muiden tutkimusalueiden vastaavat arvot ovat keskenään suurin piirtein samaa suuruusluokkaa.

Pinta-alayksikköä kohden laskettu keskimääräinen nautakarjan tuotto oli korkein Pohjois-Suomen tutkimusalueella ja pienin Etelä-Suomessa. Sen osuus kokonaistuotosta tarkasteltavana tilikautena oli keskimäärin 58.8 % ja vastaavasti edellisenä tilivuonna 58.5 %. Todettakoon vielä lopuksi, että nautakarjan tuoton ja myös kokonaistuoton kasvu edellisestä vuodesta on ollut vähäisintä Etelä-Suomen tutkimusalueella.

2. Maatalouden myyntituoton rakenne

Maatalouden varsinaiset eli nk. puhdistetut rahatulot esitetään taulukossa 12. Näihin on luettu vain sellaiset erät, jotka on otettu huomioon maatalouden kokonaistuottoa laskettaessa. Tästä syystä niihin eivät sisälly tilivuoden alussa ollutta omaisuutta vähentämällä saadut tulot, esimerkiksi jos tilalta on myyty traktori, ei siitä saatu hinta sisälly näihin tuloihin. Vastaavasti ei traktorin ostohintaa ole luettu maatalouden varsinaisiin rahamenoihin.

Seuraavassa asetelmassa esitetyt painotetut luvut osoittavat, miten maatalouden puhdistetut rahatulot ovat edellisestä tilivuodesta muuttuneet.

	Maatalouden puhdistetut rahatulot mk/ha	
	1969	1968
Nautakarja	261	194
Maitotalous	842	791
Siat	254	221
Siipikarja	66	66
Muut eläimet	12	9
Kotieläintalous yhteensä	1 435	1 281
Kasvinviljely	276	233
Muut tulot	52	48
Yhteensä	1 763	1 562

Asetelmassa esitetyt kaikki tuloerät lukuunottamatta siipikarjatuloja ovat nousseet edellisestä vuodesta. Suurin nousu on tapahtunut nautakarjatulojen kohdalla. Kotieläintulot yhteensä ovat kohonneet keskimäärin 154 mk hehtaaria kohden eli 12.0 % sekä kaikki rahatulot yhteensä keskimäärin 201 mk eli 12.9 %. Rahatulot muodostavat pääosan maatalouden kokonaistuotosta. Tarkasteltavana tilikautena niiden osuus kokonaistuotosta oli 91.2 % ja vastaavasti edellisenä tilivuonna 86.6 %.

VI. Maatalouden liikekustannus

Maatalouden liikekustannukseen on luettu maatalouden säännöllistä hoitoa varten tilivuoden aikana uhratut rahamenot, yksityis-, metsä- ja sivuansiotaloudesta saatujen luontaisuuksien arvot sekä ne maatalousomaisuuden vähennykset, jotka ovat syntyneet tuotannon, jalostamisen ja keskimääräistä kulumista vastaavan poiston kautta. Tuloja, jotka on saatu tilivuoden alussa ollutta omaisuutta vähentämällä, ei ole luettu kokonaistuottoon. Vastaavasti omaisuuden lisäyksestä aiheutuneet menot eivät kuulu liikekustannukseen. Korot, verot ja vuokramaksut eivät tässä myöskään sisälly liikekustannukseen, joten maatalous on oletettu niistä vapaaksi ja siten ne on maksettava liikekustannuksesta eli verotettavasta puhtaasta tuotosta.

1. Liikekustannus ja sen rakenne

Liikekustannus on jaettu seuraaviin pääryhmiin: työkustannus, kotieläinkustannus, tarvikkekustannus, kone- ja kalustokustannus, rakennuskustannus ja muu kustannus. Mainittujen pääryhmien sekä niiden alaryhmien arvot esitetään taulukossa 13.

Työkustannus sisältää ainoastaan maatalouden ihmistyökustannuksen. Siihen on luettu maatalouden säännölliseen harjoittamiseen liittyvistä töistä eli ns. maatalouden juoksevista töistä maksetut aika- ja urakkapalkat sosiaalisine kuluineen. Myös palkatun työvoiman saamat luontaisedut sisältyvät palkkakustannukseen. Mainittujen etuuksien arvot on luettu vastaavasti maatalouden kokonaistuottoon, mikäli ne on saatu maataloudesta (esim. tuotteet ja asuntoetu). Maatalouden investointitöitä koskevat kustannukset eivät kuulu liikekustannukseen. Jos tilan palkkaväki on tehnyt muita töitä kuten metsä- ja yksityistalouden töitä on niitä vastaava osuus vähennetty liikekustannuksesta. Kokonaispalkkakustannukset on jaettu eri talousalojen osalle tehtyjen työtuntien suhteessa.

Ne viljelijäperheen yli 16 vuotiaat jäsenet, joille on maksettu palkkaa, on vastaavana aikana luettu palkkaväkeen kuuluviksi. Siten heidän maataloustöitä koskeva palkkansa kuuluu maatalouden palkkakustannukseen. Todettakoon vielä, että kun verotuksessa ei viljelijälle (verovelvolliselle) ja hänen aviopuolisolleen tai alle 16 vuotiaille lapsille maksettavaa palkkaa voida katsoa maatalouden vähennyskelpoiseksi menoksi, on heidät tässä katsottu kaikissa tapauksissa viljelijäperheeseen kuuluviksi.

Viljelijäperheen tekemien maatalouden juoksevien töiden arvo on myös luettu liikekustannukseen. Se on määritetty siten, että tehdyt työtunnit on hinnoiteltu maataloustyöntekijän tuntikeskiansioiden mukaan, jotka on saatu tilastollisen päätoimiston laatimista tilastoista. Viljelijäperheen oman työn arvoa määritettäessä on käytetty seuraavia tuntipalkkoja:

Miehet	2,89 mk
Naiset	2,29 »
Lapset	1,45 »

Työkustannuksiin sisältyy maksettujen palkkojen ja viljelijäperheen ruumiillisen työn palkkavaatimuksen lisäksi maatalouden johtotyön arvo, joka on laskettu siten että ko. työtunnit on hinnoitettu 2,89 mk/t. Maatalouden johtotyöksi on katsottu lähinnä seuraavat työt: maatalouskirjanpito, kasvinviljely- ja kotieläintaloussuunnitelmien laatiminen sekä maataloustuotteiden myynti ja maataloustarvikkeiden osto.

Kotieläinkustannus muodostuu astutus- ja keinosiemennysmaksuista, karjantarkkailu- ja kantakirjamenoista, kotieläintalouden puhdistusmenoista, sekä eläinlääkäripalkkioista ja muista eläinlääkintämenoista. Lisäksi siihen kuuluvat eläinten poistonluontoiset arvovähennykset. Kotieläinten hankintamenot on otettu vähennyksenä huomioon eri eläinlajien tuottoa laskettaessa.

Tarvikekustannusta laskettaessa on tarvikkeiden ostomenojen lisäksi otettu huomioon myös tarvikevarastojen muutokset. Varaston lisäys on vähennetty ko. tilivuoden vastaavan tarvikkeen ostomenoista ja vähennys vastaavasti niihin lisätty. Ostorehukustannukseen sisältyvät myös kuoritun maidon ja heran ostomenot. Ostolannoitteiden ryhmään kuuluvat myös maanparannusaineiden hankintamenot. Viljan peittäus- ja lajittelukustannukset on yhdistetty kuivaus- ja kasvinsuojelukustannukseen. Poltto- ja voiteluainekustannukseen sisältyvät sekä tilan omasta metsästä otetut polttopuut että ostetut polttoaineet lukuunottamatta traktorien ja ajopuimurien poltto- ja voiteluaineita, mitkä sisältyvät kone- ja kalustokustannuksen ryhmiin traktorin muut kustannukset ja ajopuimurin muut kustannukset. Polttoainekustannukseen kuuluvat myös asuinrakennusten lämmitysainemenot. Sähkömaksut käsittävät maatalouden sähkömenojen ohella myös asuinrakennusten sähkön käytön, sillä asuntoetua määritettäessä on otettu huomioon myös valaistus. Varsinaisten sähkömaksujen lisäksi on tähän ryhmään luettu myös sähkölampujen ja -sulakkeiden ostomenot.

Kone- ja kalustokustannuksessa on poistot otettu samoina kuin mitä viljelijät ovat käyttäneet verokirjanpidossaan. Siten poistot on laskettu ns. menojäännösmentelmän mukaan ts. poistamattomasta jäännösarvosta on laskettu määräprosentti, mikä verotuksessa vaihtelee 0—30 %. Traktorin ja puimurin poistoista on liikekustannuksessa vain se osa, mikä koskee varsinaista maataloutta, sillä muiden töiden (esim. sivuansiotöiden) osuus on vähennetty liikekustannusta laskettaessa. Sama koskee myös muita kustannuksia. Ryhmiin traktorin- ja ajopuimurin muut kustannukset on luettu korjaus- ja kunnossapitomenot, joiden osalta on huomattava, ettei niihin kuulu tilan palkkaväen ja viljelijäperheen tekemien huolto- ja korjaustöiden kustannus, mikä sisältyy maatalouden yhteiseen työkustannukseen. Edelleen ko. koneiden muihin kustannuksiin kuuluvat vakuutukset, rekisteröinti sekä poltto- ja voiteluainemenot, kuten aikaisemmin jo mainittiin. Sensijaan niissä ei ole mukana korkovaatimusta kuten ei muissakaan liikekustannuksen erissä. Mainittakoon myös, että traktorin osalta uudisrakennus- ja salaajatöiden kustannukset on katsottu vuotuis-kustannukseksi, kuten verotuksessa, ja siten ne on luettu liikekustannukseen. Mainitut investointityöt on kuitenkin työnmenekkitilastossa käsitelty erikseen.

Muuhun kalustokustannukseen sisältyvät muun maatalouskaluston korjaus- ja kunnossapitokustannukset. Huomattava on, että hankintamenoja sellaisesta kalustosta lähinnä pienkalustosta, minkä todennäköinen taloudellinen kestoaika

on alle 3 vuotta, ei ole käsitelty investointimenoina, vaan ne on katsottu suoraan vuotuismenoina ja ne siten sisältyvät muuhun kalustokustannukseen. Kaluston vuokratkäyttöön on luettu varsinaisten vuokramenojen ohella myös yksityiskäyttöön hankitun auton kustannuksista maatalousajojen osuus.

Rakennuskustannuksissa poistot on laskettu tasapoistomenetelmällä verotuskäytännön mukaisesti. Siten jokaisen rakennuksen poisto on määritetty erikseen. Rakennusten kestoajat ovat verotussäännösten mukaan seuraavat: puiset talusrakennukset 20 v., kiviset talusrakennukset 25 v., puiset asuinrakennukset 40 v. ja kiviset asuinrakennukset 50 v. Vanhojen talusrakennusten ja palkkaväen käytössä olevien asuinrakennusten osalta on tarkasteltavana tilikautena käytetty tasapoistomenetelmän mukaan samoja poistoja, mitkä niille määriteltiin verotussäännösten mukaisesti vuoden 1968 alussa. Tilikauden aikana tehdyille rakennusuudistuksille on kussakin tapauksessa määritetty poisto erikseen. Viljelijäperheen käytössä olevien asuinrakennusten arvot on määritetty entiseen tapaan arvioimalla ja poistot on laskettu tasapoistoina. Siten niiden kohdalla ei ole käytetty verotusarvoja. Rakennuskustannusta tarkasteltaessa on huomattava, että siihen on luettu myös viljelijäperheen käytössä olevien asuinrakennusten poistot samoin kuin korjaus- ja kunnossapitomenotkin. Maataloutta on vastaavasti hyvitetty asuntoedun arvolla, mikä sisältyy kokonaistuottoon.

Rakennusten korjaus- ja kunnossapitoon ei sisälly tilan vakinaisen työvoiman suorittamien korjaustöiden kustannus, sillä se on otettu huomioon maatalouden yhteisessä työ kustannuksessa kuten kalustonkin kohdalla.

Muu kustannus koostuu mm. ojen, aitojen ja teiden kunnossapitomenoista sekä perusparannusten, lähinnä salaojitusten poistoista, mitkä on määritetty verotussäännösten mukaan menojäännöspoistoina. Poistojen enimmäismäärä niiden kohdalla on 10 % menojäännöksestä. Myös maatalouden vakuutusmaksut sisältyvät tähän pääryhmään lukuunottamatta traktorin ja ajopuimurin vakuutusmaksuja, mitkä on luettu ko. koneiden erikseen esitettyihin kustannuksiin.

2. Rahassa suoritettu liikekustannus

Taulukossa 14 esitetään maatalouden varsinaiset eli nk. puhdistetut rahamenot. Niihin on luettu ainoastaan maatalouden juokseviin menoihin käytetyt erät eli menot, jotka on otettu huomioon liikekustannusta laskettaessa. Tästä syystä niihin eivät sisälly investointiluontoiset menot kuten uudisrakennuksiin sekä uusien koneiden ja kaluston hankintaan käytetyt erät. Vastaavalla tavalla on menetelty, kuten aikaisemmin mainittiin maatalouden varsinaisten rahatulojen kohdalla, joihin ei ole luettu tilikauden alussa ollutta omaisuutta vähentämällä saatuja tuloja. Rahamenoihin on luettu asuinrakennuksia koskevat menot.

Seuraavassa asetelmassa olevat painotetut luvut osoittavat eräitä rahamenoeriä eri tutkimusalueilla tilivuosina 1969 ja 1968.

	Palkat		Ostorehut		Ostolannoitteet	
	1969	1968	1969	1968	1969	1968
			mk/ha			
Etelä-Suomi	89	82	267	271	190	185
Sisä-Suomi	74	70	290	256	195	175
Etelä-Pohjanmaa	19	11	322	313	180	179
Pohjois-Suomi	36	34	402	359	189	175
Keskimäärin	67	61	301	288	189	181

Kuten asetelman luvuista ilmenee, kaikkien keskiarvojen kohdalla lukuunottamatta Etelä-Suomen tutkimusalueen keskimääräistä ostorehukustannusta on tapahtunut nousua edellisestä tilivuodesta.

3. Työnmenekki

a. Ihmistyö.

Viljelijäperheen ja aikapalkkaisen vieraan työvoiman työtuntien kokonaismäärät esitetään taulukossa 15. Työtunteihin sisältyvät myös sivuansio- ja kotitaloustyöt. Palkkaväen työtunteihin ei ole luettu urakkatöitä. Johtotyö koskee yksinomaan varsinaista maataloutta. Siihen on luettu lähinnä seuraavat työt: maatalouskirjanpito, kasvinviljely- ja kotieläintaloussuunnitelmien laatiminen sekä maataloustuotteiden myynti ja maataloustarvikkeiden osto. Kaikki taulukoissa 15—20 esitetyt työnmenekkiluvut pohjautuvat tiloilla työpäiväkirjoihin tehtyihin muistiinpanoihin.

Kokonaistuntimäärien lisäksi on taulukkoon 15 merkitty myös metsätöiden tuntimäärät. Niihin ei ole luettu tilan omaan käyttöön otetun polttopuun ja korjauksiin yms. käytetyn puutavaran hakkuu- ja ajotöitä, mitkä sisältyvät maatalouden työnmenekkilukuihin. Rakennusten uudistuksiin otetun puutavaran osalta hakkuu- ja ajotyöt on merkitty ko. uudistustyöksi.

Maatalouden juokseviin töihin, mitkä esitetään taulukossa 16, on luettu maatalouden säännölliseen harjoittamiseen liittyvät työt kuten erilaiset kasvinviljelytyöt, kotieläinten ruokinta- ja hoitotyöt sekä korjaus- ja kunnossapitotyöt. Viimeksi mainituista on huomattava, että niihin sisältyvät myös asuinrakennuksia koskevat korjaustyöt. Kuten edellä jo mainittiin, on maatalouden juoksevien töiden tuntimäärissä mukana eräitä puutavaran hakkuu- ja ajotöitä. Maatalouden investointityöt eivät kuulu näihin juokseviin töihin. Maatalouden työnmenekki on ilmaistu myös ihmistyötunteina. Ne on saatu siten, että miesten ja naisten työtuntien summaan on lisätty lasten tunnit jaettuna kahdella. Kun esitettyihin työnmenekkilukuihin eivät sisälly urakkatyöt, on niitä vastaavat palkat merkitty taulukkoon.

Tarkasteltaessa viljelijäperheen ja palkkaväen työmääriä on huomattava, että ne yli 16 vuotiaat perheenjäsenet, joille on maksettu palkkaa, on vastaavana aikana luettu palkkaväkeen, kuten liikekustannusta koskevassa selvityksessä jo mainittiin.

Maatalouden työnmenekki tilivuosina 1969 ja 1968 on vaihdellut eri tutkimusalueilla seuraavasti. Luvut ovat painotettuja keskiarvoja.

	Maatalouden työnmenekki it/ha	
	1969	1968
Etelä-Suomi	286	301
Sisä-Suomi	369	394
Etelä-Pohjanmaa	292	308
Pohjois-Suomi	362	379
Keskimäärin	315	333

Kuten asetelmasta ilmenee, keskimääräiset työnmenekkiluvut ovat laskeneet edellisestä vuodesta kaikilla tutkimusalueilla. Kaikilla kirjanpitotiloilla keskimäärin työnmenekin aleneminen oli 18 it/ha eli 5.4 %.

Maatalouden juoksevat työt on eritelty kolmeen ryhmään: kasvinviljelytyöt, kotieläintalouden työt ja muut maatalouden juoksevat työt. Näiden tuntimäärät ilmenevät taulukosta 17.

Kasvinviljelytyöihin on luettu mm. muokkaus- ja lannoitustyöt, viljelykasvien kylvö-, hoito- ja korjuutyöt, ojen kunnostus sekä kasvinviljelyrakennusten sekä -koneiden ja -kaluston korjaukset.

Kotieläintalouden töihin sisältyvät mm. eläinten ruokinta- ja hoitotyöt, kotieläinrakennusten ja -kaluston korjaukset. Rehujen siirto eläinsuojien yhteydessä olevista varastoista eläinten eteen on katsottu kotieläintalouden työksi. Sen sijaan rehujen kuljetus näihin kuten muihinkin varastoihin on katsottu kasvinviljelytyöksi.

Taulukossa 17 esitetään myös talousrakennusten ja salaojitusten yms. uudistustyöt. Vastaavien omaisuusosien arvoa on lisätty palkkaväen työn osalta. Sensijaan viljelijäperheen tekemien uudistustöiden arvoa ei ole otettu omaisuuden lisäyksenä huomioon. Muista investointitöistä todettakoon, että kun kaluston uudistustöitä on nykyisin erittäin vähän edellisten vuosien selvitysten mukaan, ei tätä ryhmää ole työkirjanpidossa erotettu lainkaan. Uudisviljely- eli uudisraivaustöitä on myös tehty hyvin vähän ja sentähden ei niitä eikä myöskään asuinrakennusten uudistustöitä ole katsottu tarpeelliseksi esittää erikseen. Ne kylläkin sisältyvät taulukossa 15 oleviin työtuntien kokonaismääriin. Todettakoon vielä, että investointitöiden tuntimääriin on palkkaväen osalta otettu mukaan ainoastaan aikapalkkaisten maataloustyöntekijöiden työt. Investointitöitä koskevat urakapalkat samoin kuin niitä töitä yksinomaan tehneitten aikapalkkaisten ammattimiesten palkkakustannukset on viety jo rahaliikkeen erittelyssä suoraan ko. investointimenoksi, joten ko. kustannuksia ei ole tarvinnut mitenkään jakaa.

Taulukosta 18 ilmenevät viljelijäperheen ja aikapalkkaisen palkkaväen tekemät sivuansio- ja kotitaloustyöt. Viljelijäperheen sivuansiotöihin sisältyvät vain ne työt, joista korvaus on suoritettu työajan perusteella. Kotitaloustöihin (yksityistalouden töihin) on luettu ruokatalous- ja muut kotitaloustyöt.

Muihin maatalouden juokseviin töihin sisältyvät edellisiin ryhmiin kuulumattomat varsinaiset maataloustyöt, esimerkiksi puutarhatyöt.

b. Hevostyö

Hevostyön tuntimäärät eri tutkimusalueilla ilmenevät taulukosta 19. Niihin sisältyvät vain kirjanpitotilojen omien hevosten työt. Vieraitten hevosten työt on jätetty pois niiden vähäisyyden takia. Taulukkoon on merkitty erikseen myös talousrakennusten ja salaojitusten yms. uudistustyöt, joita koskevat hevostyön arvot on kuitenkin käsitelty maatalouden vuotuis-kustannuksena, eikä niitä ole siten otettu huomioon omaisuuden lisäyksenä. Metsätöihin on luettu vain tilan omassa metsässä suoritettut puutavaran hankintakauppaan ja metsänhoitoon yms. liittyvät työt. Mikäli töitä on tehty jonkin muun tilan metsässä, on ne katsottu sivuansiotöiksi, jotka sisältyvät ryhmään muut työt. Tilan omaan käyttöön omasta metsästä otetun puutavaran ajotyöt kuuluvat maataloustöihin. Kirjanpitotiloilla tehtyjen hevostöiden määrä on alentunut selvästi edellisestä tilivuodesta. Kuluneella tilikaudella niiden määrä oli keskimäärin 155 t/tila ja edellisenä tilivuonna vastaavasti 200 t/tila.

c. Traktorityö

Traktorityön tuntimäärät ilmenevät taulukosta 20. Niihin sisältyvät sekä omien että vuokrattujen traktorien työt. Kuten hevostyönkin kohdalla on tässäkin merkitty erikseen talousrakennusten ja salaojitusten uudistustyöt, joita koskevat traktorityön kustannukset on luettu maatalouden vuotuisiin kustannuksiin eikä omaisuuden lisäykseksi.

Traktorityön ja hevostyön välistä suhdetta maatalouden juoksevista töissä osoittavat seuraavan asetelman painotetut työnmenekkiluvut.

	Traktorityö t/ha		Hevostyö t/ha	
	1969	1968	1969	1968
Etelä-Suomi	26	26	8	12
Sisä-Suomi	24	21	20	24
Etelä-Pohjanmaa	25	25	8	10
Pohjois-Suomi	29	27	10	12
Keskimäärin	26	25	11	14

Traktorien käyttö maataloustöissä on Sisä- ja Pohjois-Suomen tutkimusalueilla hieman noussut edellisestä tilivuodesta ja muilla alueilla pysynyt ennallaan. Hevostyön kohdalla kehitys on ollut päinvastainen kaikilla tutkimusalueilla. Tässä yhteydessä todettakoon, että hevostyön määrä kirjanpitotiloilla hehtaaria kohden laskien oli vuonna 1965 keskimäärin sama kuin traktorityömäärä (22 t/ha). Sitä aikaisemmin traktorien työtuntimäärät olivat pienempiä ja siitä lähtien suurempia kuin hevostyön tuntimäärät.

VII. Investoinnit maatalouteen ja asuinrakennuksiin

Kirjanpitotiloilla maatalouteen ja asuinrakennuksiin tehdyt investoinnit esitetään taulukoissa 21 ja 22.

Maatalouden investoinnit on eritelty eri omaisuusosien osalle. Rakennuksiin sisältyvät vain talousrakennukset, sillä asuinrakennuksiin suoritettavat investoinnit esitetään erikseen. Uudisviljelynimike tarkoittaa maatalousmaan uudisraivausta. Maatalousmaan osto on esitetty erillisenä ryhmänä.

Kokonaisinvestointeihin on luettu rahamenojen lisäksi omasta metsästä ko. tarkoituksiin otettu puutavara, sekä ihmistyö. Viimeksi mainittu sisältää vain palkkaväen työn niiden omaisuusosien kohdalla, joista lasketaan poistot. Siten viljelijäperheen työtä ei niissä ole otettu huomioon. Mainittujen omaisuusosien arvonalisäykseksi ei ole luettu myöskään ko. kohteisiin suoritettua hevos- ja traktorityötä, sillä niitä koskevat kustannukset on käsitelty vuotuis-kustannuksina.

Seuraavassa asetelmassa olevat luvut osoittavat investointien ja niiden suurimman erän, kone- ja kalustohankintojen suuruuden eri tutkimusalueilla tarkasteltavana olevana tilivuonna.

	Yhteensä mk/tila	Maatalousinvestoinnit	
		Koneet ja kalusto mk/tila	%-osuus
Etelä-Suomi	9 020	6 299	69.8
Sisä-Suomi	8 858	5 535	62.5
Etelä-Pohjanmaa	7 112	4 122	58.0
Pohjois-Suomi	4 340	3 310	76.3
Keskimäärin	7 908	5 336	67.5

Kokonaisinvestoinnit ovat selvästi suurimmat Etelä-Suomessa, jossa tilakokokin on suurin. Sama pitää paikkansa myös koneiden ja kaluston kohdalla.

Investointirahamenot ovat muuttuneet edellisestä tilivuodesta eri tutkimusalueilla seuraavasti.

	Rahamenot maatalousinvestointeihin mk/tila			
	Yhteensä		Koneet ja kalusto	
	1969	1968	1969	1968
Etelä-Suomi	8 735	6 835	6 295	4 625
Sisä-Suomi	8 425	3 407	5 535	2 059
Etelä-Pohjanmaa	6 802	4 205	4 121	2 315
Pohjois-Suomi	4 153	2 620	3 308	1 664
Keskimäärin	7 604	4 942	5 334	3 213

VIII. Maatalouden liiketulokset

Maatalouden liiketulokset tilivuodelta 1969 esitetään taulukossa 23. Varsinaisten tulosten ohella on taulukkoon merkitty myös maatalouden kokonaistuoton ja liikekustannuksen arvot. Vertailtaessa tilivuoden 1969 tuloksia edellisiin vuosiin on huomattava, että tilivuoden 1968 alusta lukien tehtiin tulosten laskentaperusteisiin lähinnä maatalouden verotusuudistuksesta aiheutuneiden käytännöllisten seikkojen takia tiettyjä muutoksia, joita on lähemmin selostettu tilivuoden 1968 vastaavassa julkaisussa. Todettakoon vielä, että vuosien 1968 ja 1969 tulokset ovat laskentaperusteiden puolesta keskenään vertailukelpoisia.

Tulosten suhteen on edelleen muistettava, että kirjanpitoiltoja ei ole voitu valita otantamenetelmällä ja sen tähden niiden tulosten ei voida katsoa edustavan koko maatalouden keskimääräistä tasoa.

1. Verotettava puhdas tuotto

Maatalouden puhtaalla tuotolla tarkoitetaan kokonaistuoton ja liikekustannuksen erotusta. Kun liikekustannukseen eivät tässä sisälly verot, vuokrat eivätkä velkojen korot, on mainittu erotus velattoman maatalouden verotettava puhdas tuotto, josta käytetään myös nimitystä liikeylijäämä. Sen arvot esitetään taulukossa 23.

Seuraavassa asetelmassa olevat luvut osoittavat verotettavan puhtaan tuoton painotettuja keskiarvoja eri tutkimusalueilla tilivuosina 1969 ja 1968.

	Verotettava puhdas tuotto mk/ha	
	1969	1968
Etelä-Suomi	— 50	— 24
Sisä-Suomi	—370	—339
Etelä-Pohjanmaa	— 48	—101
Pohjois-Suomi	—425	—416
Keskimäärin	—171	—159

Verotettava puhdas tuotto on jäänyt kaikilla tutkimusalueilla negatiiviseksi, siis keskimääräinen liikekustannus on muodostunut suuremmaksi kuin vastaava kokonaistuotto. Se on edellisestä vuodesta noussut ainoastaan Etelä-Pohjanmaan tutkimusalueella ja muodostui sielläkin negatiiviseksi. Erityisen heikoksi tulos on muodostunut Pohjois- ja Sisä-Suomen tutkimusalueilla. Tässä on kuitenkin huomattava, että näillä alueilla työkustannus, joka koostuu pääasiassa viljelijäperheen arvioidusta palkasta, on huomattavan korkea.

Osoituksena verotettavan puhtaan tuoton suuruudesta eri kokoisilla tiloilla esitetään seuraavassa asetelmassa Etelä-Suomen tutkimusalueen eri tilasuuruusluokkien keskimääräiset luvut tilivuosina 1969 ja 1968.

Etelä-Suomen tilasuuruusluokat	Verotettava puhdas tuotto mk/ha	
	1969	1968
I— II (alle 10 ha)	—429	—292
III (10—20 »)	— 14	— 47
IV (20—30 »)	167	145
V (30—50 »)	213	254
VI (50— »)	455	363
	Keskimäärin	194
Painotettu keskiarvo	— 50	— 24

Mainitut luvut osoittavat erittäin selvästi tilakoon vaikutuksen puhtaan tuoton suhteelliseen suuruuteen. Tilakoon kasvaessa hehtaaria kohden laskettu puhdas tuotto kohoaa selvästi.

2. Maatalousylijäämä

Maatalousylijäämä saadaan siten, että kokonaistuotosta vähennetään liikekustannuksen muut erät paitsi viljelijäperheen oman työn arvo. Maatalousylijäämään sisältyvät siten viljelijäperheen omalle työlle saatu palkka ja maatalouteen sijoitetulle pääomalle saatu korko. Taulukossa 23 ja seuraavissa asetelmissa esitettyjä maatalousylijäämän arvoja laskettaessa ei veroja ole luettu kustannuksiin. Lisäksi on huomattava, kuten aikaisemmin on jo mainittu, että ne viljelijäperheen jäsenet, joille on maksettu palkkaa, on vastaavana aikana katsottu palkkaväkeen kuuluviksi. Siten heidän palkkansa on jo vähennetty maatalousylijäämästä.

Seuraavassa asetelmassa olevat painotetut keskiarvot osoittavat, minkälaiseksi maatalousylijäämä on muodostunut eri alueilla tilivuosina 1969 ja 1968.

	Maatalousylijäämä mk/ha	
	1969	1968
Etelä-Suomi	636	645
Sisä-Suomi	549	575
Etelä-Pohjanmaa	729	659
Pohjois-Suomi	522	497
	Keskimäärin	616
		611

Maatalousylijäämän suhteelliseen suuruuteen vaikuttaa mm. se miten suuren osan maataloustöistä on suorittanut viljelijäperhe ja minkä osan palkattu työvoima. Kun pientiloilla on viljelijäperheen tekemä työmäärä hehtaaria kohden yleensä suurempi kuin keskikokoisilla tiloilla, joilla käytetään enemmän palkkaväkeä, on maatalousylijäämä hehtaaria kohden pientiloilla suurempi kuin keskikokoisilla. Tämä ilmenee seuraavassa asetelmassa esitettyistä Etelä-Suomen tutkimusalueen eri tilasuuruusluokkien keskiarvoista tilivuosina 1969 ja 1968.

Etelä-Suomen tilasuuruusluokat	Maatalousylijäämä mk/ha	
	1969	1968
I— II	712	814
III	674	636
IV	595	565
V	440	457
VI	551	464
	Keskimäärin	562
Painotettu keskiarvo	636	645

3. Kannattavuuskerroin

Kannattavuuskertoimella tarkoitetaan suhdelukua, joka saadaan kun maatalousylijäämä jaetaan viljelijäperheen arvioidun palkan ja maatalouteen sijoitetun pääoman korkovaatimuksen summalla. Jos mainittu summa on yhtä suuri kuin maatalousylijäämä, on kannattavuuskertoimen arvo 1.0. Tässä tapauksessa katsotaan maatalouden tuotantokustannusten tulleen peitetyiksi. Jos kertoimen arvo on korkeampi kuin 1.0, on maatalous tuottanut voittoa. Jos sen arvo on pienempi kuin 1.0, on tulos tappiollinen. Taulukossa 23 olevat samoin kuin seuraavassa asetelmassakin esitetyt kannattavuuskertoimen arvot on laskettu siten, että korkovaatimus on määritetty viiden prosentin mukaan. Kuten aikaisemmin on jo mainittu, ei asuinrakennuksia ole luettu maatalousomaisuuteen ja siten niitä ei ole myöskään otettu mukaan maatalouden korkovaatimusta laskettaessa.

Seuraavassa asetelmassa olevat luvut osoittavat, minkälaiseksi kannattavuuskerroin on eri tutkimusalueilla muodostunut tilivuosina 1969 ja 1968.

	Kannattavuuskerroin	
	1969	1968
Etelä-Suomi	0.69	0.72
Sisä-Suomi	0.48	0.51
Etelä-Pohjanmaa	0.72	0.67
Pohjois-Suomi	0.46	0.44
Keskimäärin	0.61	0.62

IX. Metsätalous

Metsätalouden rahatulot ja -menot esitetään koko rahaliikettä koskevissa taulukoissa 9 ja 10. Viljelijäperheen ja aikapalkkaisen vieraan työvoiman tekemät metsätyöt ilmenevät taulukosta 15. Urakkapalkalla suoritettujen metsätöiden arvo sisältyy metsätalouden rahamenoihin. Hevosten ja traktorien metsätyöt on esitetty taulukoissa 19 ja 20.

Tutkimustiloilla käytetyn puutavaran määrät selviävät taulukosta 24. Kirjanpitoiltojen omasta metsästä saatu puutavara muodostaa pääosan tilojen kokonaiskulutuksesta, sillä ostettua puutavaraa käytetään maatiloilla suhteellisen vähän. Puunkulutus on jaettu kahteen ryhmään: polttopuut ja muu puutavara. Viimeksi mainitun osuus maatalouden puunkulutuksen arvosta tilivuonna 1969 oli 61.4 %, ja muodostuu se pääasiassa maatalousrakennusten uudistukseen ja kunnossapitooon käytetystä puutavarasta, jonka osuus maatalouden muun puutavaran arvosta oli 85.0 %. Taulukon luvut on esitetty tutkimusalueittain ja suuruusluokittain. Taulukosta selviävät erikseen asuinrakennusten uudistukseen käytetyn puutavaran määrät sekä luovutukset eläkkeisiin. Asuinrakennuksiin luovutettu polttopuu käsittää lämmitykseen käytetyn puutavaran lisäksi myös ruoanvalmistukseen käytetyt polttopuut.

Omasta metsästä saadun puutavaran arvolla on hyvitetty metsätaloutta ja veloitettu vastaavasti muita talousaloja. Tätä varten on puutavara tarkasteltavana vuonna hinnoitettu keskimäärin eri tutkimusalueilla seuraavasti:

Etelä-Suomi	17:11	mk/k-m ³
Sisä-Suomi	16:10	»
Etelä-Pohjanmaa	20:05	»
Pohjois-Suomi	12:50	»

Kaikilla tutkimusalueilla keskimäärin on vastaava hinta ollut 16:27. Hinnoittelu on, kuten edellisenäkin vuonna, suoritettu kantohinnan mukaan.

X. Oman tilan maataloustuotteiden käyttö yksityistaloudessa

Ruokatalous on yhdistetty viljelijäperheen yksityistalouteen, joten ruokatalouden rahamenot sisältyvät yksityistalouden menoihin, ja ruokataloustyöt on luettu vastaavasti yksityistalouden töihin. Vieraan työvoiman ruokailukustannus, joka on luettu palkkakustannukseen, on määritetty arvion mukaan niillä tiloilla, joilla palkkaväki on ruokaillut tilan yhteisessä ruokataloudessa.

Omalla tilalla tuotettujen maataloustuotteiden käyttö yksityistaloudessa on selvitetty entiseen tapaan. Käyttömääriin sisältyvät omalta tilalta yksityistalouteen otettujen tuotteiden kokonaismäärät. Jos palkatut työntekijät ovat ruokaileet tilan yhteisessä ruokataloudessa, niin myös heidän osuutensa kuuluu ko. käyttölukuihin. Tärkeimpien tuotteiden käyttömäärät esitetään taulukossa 25. Ne on laskettu tilaa kohden, koska vuosiruokailijoiden määriä ei ole selvitetty.

Viljamäärät on ilmoitettu mainitussa taulukossa jyvänä. Taulukossa 25 esitettävien lukujen suhteen on muistettava, että ne ovat keskiarvoja. Yksityisillä tiloilla omalta tilalta saatujen, ruokataloudessa käytettyjen maataloustuotteiden käyttömäärät vaihtelevat huomattavasti.

Omalta tilalta saatujen, yksityistaloudessa käytettyjen maataloustuotteiden arvo on entiseen tapaan luettu maatalouden kokonaistuottoon. Näiden tuotteiden arvo on määritetty tilahintojen mukaan.

TAULUKOT
TABLES

Taul. 1. Maankäyttölajit ha/tila
Ägoslag ha/gård
Land use categories

Alue ja suuruusluokka ¹⁾	Muunn. ala ⁴⁾	Puntarha ⁵⁾	Pelto ¹⁰⁾	Laidun ¹¹⁾ (ei pelto- laitumia)	Niitty ¹²⁾	Raiviot ¹³⁾	Kasvull. metsämaa ¹⁴⁾	Muu ala ¹⁵⁾ (ei vesistöjä)	Koko ala ¹⁶⁾	
Etelä-Suomi ²⁾ I—II	7.39	0.06	7.16	0.26	0.17	0.02	17.92	3.25	28.84	
	14.88	0.08	14.51	0.41	0.24	0.08	29.95	4.42	49.69	
	24.41	0.12	23.83	0.55	0.35	0.27	54.19	8.53	87.84	
	38.37	0.17	37.54	1.09	0.51	0.13	79.53	11.37	130.34	
	73.68	0.39	72.11	2.22	1.46	0.20	118.93	20.88	216.19	
	Keskimäärin ⁷⁾	25.51	0.13	24.92	0.71	0.42	0.13	50.49	7.92	84.72
Sisä-Suomi ³⁾ I—II	8.23	0.05	7.96	0.38	0.07	0.09	38.42	3.86	50.83	
	14.63	0.06	14.14	0.72	0.24	0.14	69.60	10.48	95.38	
	23.66	0.11	23.13	0.76	0.01	0.11	105.44	13.13	142.69	
	48.56	0.12	47.62	1.64	0.03	0.13	134.04	7.83	191.41	
	Keskimäärin	16.90	0.07	16.43	0.70	0.15	0.12	71.60	8.90	97.97
	Etelä-Pohjanmaa ⁴⁾ . . . I—II	7.47	0.03	7.28	—	0.14	0.13	19.06	5.63	32.27
15.07		0.03	14.83	0.11	0.29	0.15	26.99	11.64	54.04	
23.94		0.03	23.79	0.12	0.06	0.05	34.75	8.00	66.80	
37.11		0.06	36.99	0.10	0.05	—	92.09	23.39	152.68	
Keskimäärin		17.55	0.03	17.35	0.10	0.19	0.11	31.95	10.44	60.17
Pohjois-Suomi ⁵⁾ I—II		7.96	0.02	7.76	0.08	0.10	0.21	68.79	45.85	122.81
	13.74	0.03	13.33	0.17	0.93	0.31	70.25	43.57	128.59	
	23.11	0.03	22.66	0.30	1.28	0.09	64.80	36.20	125.36	
	45.73	0.07	45.14	0.47	0.50	0.51	100.72	47.12	194.53	
	Keskimäärin	13.61	0.03	13.26	0.16	0.66	0.26	70.10	43.74	128.21
	Koko maa ⁶⁾									
Keskimäärin		20.45	0.09	19.97	0.54	0.38	0.15	57.20	15.18	93.46

¹⁾ Område och storleksklass. ²⁾ Södra Finland. ³⁾ Inre Finland. ⁴⁾ Sydösterbotten. ⁵⁾ Norra Finland. ⁶⁾ Hela landet
⁷⁾ I medeltal. ⁸⁾ Reducerad areal. ⁹⁾ Trädgård. ¹⁰⁾ Åker. ¹¹⁾ Betesmark utom åker. ¹²⁾ Äng. ¹³⁾ Rönjningar. ¹⁴⁾ Växtlig
skogsmark. ¹⁵⁾ Övrig areal utom vattenområden. ¹⁶⁾ Totalareal.

¹⁾ Regions and size classes. ²⁾ South Finland. ³⁾ Central Finland. ⁴⁾ South Ostrobothnia. ⁵⁾ North Finland. ⁶⁾ Whole
country. ⁷⁾ Average. ⁸⁾ Area adjusted. ⁹⁾ Garden. ¹⁰⁾ Arable land. ¹¹⁾ Pasture. ¹²⁾ Meadow. ¹³⁾ Clearings. ¹⁴⁾ Forest.
¹⁵⁾ Other. ¹⁶⁾ Total.

Taul. 2. Pellon käyttö % peltoalasta
Åkerns användning i % av åkerarealen
Use of arable land per cent of area

Alue ja suuruusluokka	Ruis ¹⁾	Vehnä ²⁾	Ohra ³⁾	Kaura ⁴⁾	Peruna ⁵⁾	Sokeri-juurikas ⁶⁾	Muut juurekset ⁷⁾	Nurmi ⁸⁾	Kesanto ⁹⁾	Muu peltoala ¹⁰⁾
Etelä-Suomi I—II	1.3	4.4	15.0	24.9	3.5	3.7	1.1	43.7	0.8	1.6
	2.6	8.1	15.6	24.5	2.0	2.2	0.4	41.0	1.9	1.7
	2.6	18.1	16.7	22.2	2.1	1.9	0.2	32.0	2.7	1.5
	4.9	20.9	19.4	21.6	1.2	1.8	0.1	22.8	5.2	2.1
	4.5	28.5	23.2	17.7	0.7	2.2	0.1	16.5	4.6	2.0
	Keskimäärin	3.7	19.1	18.9	21.4	1.5	2.1	0.2	27.5	3.7
Sisä-Suomi I—II	0.8	0.4	18.1	15.1	2.7	1.1	1.2	58.9	0.7	1.0
	2.2	2.0	17.0	17.7	2.4	0.6	0.6	54.8	1.9	0.8
	3.1	1.4	28.3	18.9	3.4	3.7	0.1	37.5	3.2	0.4
	3.7	3.6	30.0	17.1	5.5	—	0.3	36.1	3.2	0.5
	2.6	2.0	22.4	17.5	3.3	1.2	0.5	47.5	2.3	0.7
	Keskimäärin	2.6	2.0	22.4	17.5	3.3	1.2	0.5	47.5	2.3
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	2.1	1.3	13.0	18.9	4.3	1.2	1.1	55.0	1.4	1.7
	2.4	0.7	17.6	20.4	2.5	1.0	1.0	51.7	1.3	1.4
	2.7	2.4	28.8	17.5	1.5	0.1	0.3	42.5	2.5	1.7
	6.7	3.9	41.9	23.6	0.6	—	0.1	18.3	3.5	1.4
	3.1	1.8	24.7	19.7	2.0	0.6	0.6	44.0	2.0	1.5
	Keskimäärin	3.1	1.8	24.7	19.7	2.0	0.6	0.6	44.0	2.0
Pohjois-Suomi I—II	0.5	0.1	10.2	4.5	3.0	0.2	1.8	75.9	1.6	2.2
	0.8	0.2	13.3	6.8	3.2	0.1	1.3	68.0	3.7	2.6
	2.4	0.2	18.5	12.6	4.8	0.5	1.2	57.5	1.8	0.5
	4.4	—	18.1	11.0	4.3	—	0.9	54.5	5.3	1.5
	1.4	0.1	14.1	7.8	3.6	0.2	1.3	66.4	3.1	2.0
	Keskimäärin	1.4	0.1	14.1	7.8	3.6	0.2	1.3	66.4	3.1
Koko maa										
Keskimäärin	3.1	11.9	19.5	18.8	2.2	1.5	0.5	37.7	3.2	1.6

¹⁾ Råg. ²⁾ Vete. ³⁾ Korn. ⁴⁾ Havre. ⁵⁾ Potatis. ⁶⁾ Sockerbeta. ⁷⁾ Övriga rotfrukter. ⁸⁾ Vall. ⁹⁾ Träda. ¹⁰⁾ Övrig åkerareal.

¹⁾ Rye. ²⁾ Wheat. ³⁾ Barley. ⁴⁾ Oats. ⁵⁾ Potato. ⁶⁾ Sugar beet. ⁷⁾ Other root crops. ⁸⁾ Cultivated grass. ⁹⁾ Fallow.

¹⁰⁾ Other.

Taul. 3. Sadot kg/ha
Skörd kg/ha
Yields of cultivated plants

Alue ja suuruusluokka.	Ruis ¹⁾	Kevät- vehnä ²⁾	Ohra ⁴⁾	Kaura ⁵⁾	Peruna ⁶⁾	Sokeri- juuri- kas ⁷⁾	Lanttu ⁸⁾	Heinä ⁹⁾	Sato ry/ha ¹⁰⁾	
Etelä-Suomi I—II	1 600	2 450	2 919	2 711	17 146	28 036	30 429	4 377	3 059	
	III	2 028	2 697	2 899	2 727	18 071	27 476	38 556	4 321	3 052
	IV	1 923	2 555	2 906	2 888	21 025	28 073	31 129	4 032	3 170
	V	2 282	2 485	2 925	2 916	19 129	28 550	40 301	4 251	3 221
	VI	2 590	2 955	3 294	3 106	21 766	27 590	43 273	4 465	3 631
	Keskimäärin	2 288	2 706	3 043	2 901	19 471	27 916	36 216	4 268	3 287
Painotettu keskiarvo ¹⁾	1 956	2 595	2 944	2 802	18 671	27 881	35 492	4 299	3 143	
Sisä-Suomi I—II	1 606	2 308	2 594	2 593	19 219	25 355	29 124	4 617	2 741	
	III	1 691	2 385	2 809	2 657	18 438	21 743	35 451	4 199	2 683
	IV	1 563	3 162	2 979	2 714	20 929	23 848	28 719	3 800	3 247
	V—VI	1 804	2 900	3 121	2 797	17 390	—	32 702	3 879	3 271
	Keskimäärin	1 691	2 667	2 925	2 692	18 657	23 563	33 132	4 168	2 940
	Painotettu keskiarvo	1 636	2 412	2 703	2 628	19 026	23 082	31 043	4 413	2 782
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	2 117	2 507	2 803	2 844	23 037	21 380	44 318	4 483	2 864	
	III	1 737	2 420	2 784	2 726	20 282	19 606	32 401	4 516	2 832
	IV	2 104	2 388	3 066	2 644	17 676	14 758	25 906	4 342	3 003
	V	2 335	1 461	3 051	3 268	22 061	—	37 143	4 727	3 514
	Keskimäärin	2 050	2 300	2 966	2 814	20 083	19 506	33 397	4 464	2 997
	Painotettu keskiarvo	1 959	2 405	2 841	2 786	21 086	18 746	36 366	4 490	2 898
Pohjois-Suomi I—II	1 304	1 208	2 184	2 210	14 268	18 770	43 571	4 182	2 085	
	III	1 013	2 381	2 283	2 486	14 903	23 113	17 672	4 057	2 228
	IV	1 041	—	2 329	2 395	15 239	15 616	20 000	3 633	2 305
	V—VI	1 775	—	2 119	2 270	12 738	—	—	3 506	2 069
	Keskimäärin	1 293	2 066	2 257	2 392	14 599	18 904	29 107	3 981	2 196
	Painotettu keskiarvo	1 223	1 395	2 222	2 312	14 446	18 706	31 197	4 060	2 145
Koko maa										
Keskimäärin	2 118	2 697	2 938	2 839	18 276	26 865	34 495	4 198	3 071	
Painotettu keskiarvo	1 780	2 344	2 769	2 690	18 482	24 056	34 085	4 316	2 879	

¹⁾ Avvägt medeltal. ²⁾ Råg. ³⁾ Vårvete. ⁴⁾ Korn. ⁵⁾ Havre. ⁶⁾ Potatis. ⁷⁾ Sockerbeta. ⁸⁾ Kälrot. ⁹⁾ Hö. ¹⁰⁾ Skörd fe/ha.

¹⁾ Weighted mean. ²⁾ Rye. ³⁾ Spring wheat. ⁴⁾ Barley. ⁵⁾ Oats. ⁶⁾ Potato. ⁷⁾ Sugar beet. ⁸⁾ Swede. ⁹⁾ Hay. ¹⁰⁾ Yield food units per hectare.

Taul. 4. Varat ja velat mk/tila
Tillgångar och skulder mk/gård
Assets and debts per farm

Alue ja suuruusluokka	Varat ¹⁾							Velat ²⁾	
	Maa- talous ³⁾	Metsä- talous ⁴⁾	Asuin- rakennukset ⁵⁾	Sivun- ansio- talous ⁶⁾	Rahoi- tusomai- suus ⁷⁾	Yksityis- talous ⁸⁾	Varat yh- teensä ⁹⁾	Yh- teensä ¹⁰⁾	Va- roista % ¹¹⁾
Etelä-Suomi I—II	36 771	16 890	11 447	226	7 439	5 542	78 315	8 130	10.4
III	68 884	27 949	14 169	468	10 445	7 056	128 971	16 970	13.2
IV	113 299	55 052	20 545	2 850	13 270	11 022	216 038	31 204	14.4
V	159 495	74 920	26 235	1 341	16 664	15 105	293 760	45 945	15.6
VI	290 199	128 487	42 780	8 107	43 617	20 710	533 900	109 433	20.5
Keskimäärin	110 380	49 891	19 973	1 816	14 846	10 395	207 301	32 585	15.7
Sisä-Suomi I—II	38 810	28 410	10 334	758	4 590	4 497	87 399	13 917	15.9
III	61 644	51 748	13 353	1 463	8 093	6 512	142 813	16 682	11.7
IV	95 091	82 185	18 478	1 372	14 414	9 639	221 179	26 131	11.8
V—VI	182 341	100 479	23 229	4 771	16 186	13 372	340 378	62 337	18.3
Keskimäärin	69 894	53 817	14 074	1 519	8 723	6 971	154 998	20 895	13.5
Etelä-Pohjanmaa I—II	36 775	13 784	9 041	891	3 783	5 263	69 537	4 812	6.9
III	68 592	19 926	11 336	37	5 456	7 628	112 975	10 593	9.4
IV	92 180	31 068	16 449	246	7 441	10 728	158 112	21 426	13.6
V	154 998	52 188	18 909	3 714	16 436	13 260	259 505	33 377	12.9
Keskimäärin	75 065	23 919	12 783	476	6 412	8 410	127 065	13 946	11.0
Pohjois-Suomi . . . I—II	33 056	23 375	10 725	766	4 577	4 686	77 185	12 806	16.6
III	52 403	26 639	12 892	514	6 175	5 444	104 067	18 301	17.6
IV	82 945	35 084	11 376	2 324	10 394	6 696	148 819	18 622	12.5
V—VI	144 563	46 536	21 029	2 940	11 735	11 675	238 478	38 917	16.3
Keskimäärin	51 431	26 944	12 213	863	6 205	5 492	103 148	17 002	16.5
Koko maa									
Keskimäärin	86 231	43 838	16 401	1 431	10 928	8 471	167 300	25 017	15.0

¹⁾ Tillgångar. ²⁾ Skulder. ³⁾ Jordbruk. ⁴⁾ Skogsbruk. ⁵⁾ Bostadsbyggnader. ⁶⁾ Biförtjänster. ⁷⁾ Finansieringstillgångar. ⁸⁾ Privatekonomi. ⁹⁾ Summa tillgångar. ¹⁰⁾ Summa skulder. ¹¹⁾ Skulder i % av tillgångar.

¹⁾ Assets. ²⁾ Debts. ³⁾ Agriculture. ⁴⁾ Forestry. ⁵⁾ Dwellings. ⁶⁾ By-enterprises ⁷⁾ Current assets. ⁸⁾ Private household. ⁹⁾ Total assets. ¹⁰⁾ Total debts. ¹¹⁾ Debts per cent of assets.

Taul. 5. Maatalousomaisuus mk/ha
Jordbrukets tillgångar mk/ha
Agricultural property per hectare

Alue ja suuruusluokka	Varastot ¹⁾	Koti- eläimet ²⁾	Kalusto ³⁾	Raken- nukset ⁴⁾	Sala- ojitukset ⁵⁾	Maa ⁶⁾	Yhteensä ⁷⁾
Etelä-Suomi I—II	407	876	476	1 400	216	1 598	4 973
III	393	726	488	1 157	245	1 621	4 630
IV	425	597	668	1 059	268	1 625	4 642
V	406	364	667	790	271	1 659	4 157
VI	368	370	577	646	252	1 726	3 939
Keskimäärin	397	510	597	907	257	1 660	4 328
Painotettu keskiarvo	401	680	540	1 131	243	1 628	4 623
Sisä-Suomi I—II	276	900	431	1 829	117	1 164	4 717
III	334	691	502	1 407	142	1 137	4 213
IV	501	573	625	917	211	1 191	4 018
V—VI	414	447	565	965	141	1 223	3 755
Keskimäärin	379	639	532	1 262	153	1 171	4 136
Painotettu keskiarvo	313	799	470	1 612	131	1 161	4 486
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	354	988	505	1 785	224	1 070	4 926
III	314	761	486	1 539	279	1 173	4 552
IV	376	688	447	943	220	1 177	3 851
V	535	322	782	1 041	431	1 066	4 177
Keskimäärin	370	690	515	1 275	275	1 152	4 277
Painotettu keskiarvo	348	818	502	1 533	257	1 129	4 587
Pohjois-Suomi I—II	182	906	384	1 674	68	941	4 155
III	166	762	453	1 382	101	950	3 814
IV	219	636	408	1 208	122	996	3 589
V—VI	268	473	356	969	93	1 002	3 161
Keskimäärin	189	741	421	1 370	97	961	3 779
Painotettu keskiarvo	185	814	405	1 506	84	952	3 946
Koko maa							
Keskimäärin	365	580	555	1 066	218	1 434	4 218
Painotettu keskiarvo	342	746	499	1 349	199	1 351	4 486

¹⁾ Förråd. ²⁾ Husdjur. ³⁾ Maskiner och redskap. ⁴⁾ Byggnader. ⁵⁾ Täckdikning. ⁶⁾ Mark. ⁷⁾ Summa.

¹⁾ Stores. ²⁾ Livestock. ³⁾ Implements. ⁴⁾ Buildings. ⁵⁾ Drainage. ⁶⁾ Agricultural land. ⁷⁾ Total.

Taul. 6. Kotieläimiä
Djurantal
Number of livestock

Alue ja suuruusluokka	Hevoset ¹⁾			Nautakarja ²⁾					
	täys- ikäiset ³⁾	nuoret ⁴⁾	varsat ⁵⁾	sonnit ⁶⁾	lehmät ⁷⁾	hiehot ja nuor. sonnit ⁸⁾	teurasmullit ⁹⁾	vasikat alle 1 v. ¹⁰⁾	
Etelä-Suomi	I—II	0.44	—	—	—	3.60	0.95	0.60	1.98
	III	0.44	0.00	0.02	0.02	5.41	1.75	1.26	3.18
	IV	0.35	—	0.01	0.03	6.43	2.46	1.05	3.59
	V	0.29	0.01	—	—	6.72	2.38	2.23	4.22
	VI	0.60	—	—	0.02	9.36	3.41	1.92	5.29
	Keskimäärin	0.41	0.00	0.01	0.01	5.93	2.04	1.35	3.45
Sisä-Suomi	I—II	0.60	0.03	—	0.01	4.69	1.08	0.91	2.13
	III	0.47	0.01	0.01	—	6.21	2.07	1.21	3.34
	IV	0.39	—	—	0.06	6.47	2.39	1.08	4.20
	V—VI	0.53	0.05	0.05	0.05	8.63	4.11	3.53	5.10
	Keskimäärin	0.50	0.02	0.01	0.02	6.03	2.01	1.29	3.28
	Etelä-Pohjanmaa	I—II	0.28	—	—	—	4.00	1.61	1.94
III		0.26	0.02	0.02	—	6.07	1.63	2.56	2.67
IV		0.22	—	—	—	6.43	2.68	2.60	2.61
V		—	—	—	—	4.57	1.86	1.43	2.14
Keskimäärin		0.23	0.01	0.01	—	5.72	1.92	2.39	2.44
Pohjois-Suomi		I—II	0.37	—	0.02	—	4.89	1.14	1.04
	III	0.33	0.04	—	0.02	6.79	1.71	1.61	3.46
	IV	0.40	—	—	0.05	8.15	2.50	2.60	4.25
	V—VI	0.17	—	—	0.33	12.50	4.50	5.84	5.50
	Keskimäärin	0.34	0.02	0.01	0.03	6.42	1.67	1.64	3.28
	Koko maa Keskimäärin	0.40	0.01	0.01	0.01	6.03	1.95	1.40	3.28

¹⁾ Hästar. ²⁾ Nötboskap. ³⁾ Svin. ⁴⁾ Fjäderfä. ⁵⁾ Får. ⁶⁾ Fullvuxna. ⁷⁾ Unghästar. ⁸⁾ Fö. ⁹⁾ Tjurar. ¹⁰⁾ Kor. ¹¹⁾ Kviror
¹²⁾ Höns över 6 mån. ¹³⁾ Kycklingar under 6 mån. ¹⁴⁾ Övrigt fjäderfä. ¹⁵⁾ Lamm under 6 mån. ¹⁶⁾ Kreatursenheter.
¹⁷⁾ Horses. ¹⁸⁾ Cattle. ¹⁹⁾ Pigs. ²⁰⁾ Poultry. ²¹⁾ Sheep. ²²⁾ Full-grown. ²³⁾ Young horses. ²⁴⁾ Foals. ²⁵⁾ Bulls. ²⁶⁾ Cows. ²⁷⁾ Heifers
under 2 months. ²⁸⁾ Hens over 6 months. ²⁹⁾ Chicks under 6 months. ³⁰⁾ Other poultry. ³¹⁾ Lambs under 6 months. ³²⁾

kpl/tila
per gård
per farm

Alue ja suuruusluokka	Siat ¹⁾					Siipikarja ²⁾			Lampaat ³⁾		Nautayksiköt ⁴⁾		
	karjut yli 9 kk ⁵⁾	emakot yli 9 kk ⁶⁾	siat 6—9 kk	siat 3—6 kk	siat 2—3 kk	porsaas alle 2 kk ⁷⁾	kanat yli 6 kk ⁸⁾	pohjaset alle 6 kk ⁹⁾	muu siipikarja ¹⁰⁾	täysi- kasvuiset ¹¹⁾		karitset alle 6 kk ¹²⁾	
Etelä-Suomi	I—II	0.01	0.44	—	0.45	0.37	1.61	36.61	0.02	—	0.35	0.21	7.03
	III	0.05	1.34	0.26	1.96	1.23	4.53	28.08	—	0.00	0.23	0.18	11.59
	IV	0.13	2.67	0.68	7.26	3.62	9.22	56.02	4.62	0.05	0.71	0.40	18.12
	V	0.03	1.27	1.00	3.29	2.34	2.57	78.55	0.17	—	1.06	0.19	15.97
	VI	0.37	6.27	3.10	12.94	9.40	21.09	39.71	—	—	4.33	0.59	31.68
	Keskimäärin	0.09	1.92	0.71	4.10	2.57	6.25	45.59	0.99	0.01	0.90	0.27	14.90
Sisä-Suomi	I—II	0.03	0.35	0.23	0.28	0.14	1.14	5.06	—	0.26	0.08	—	7.80
	III	0.05	0.86	0.41	0.87	0.16	1.85	41.01	—	—	0.28	0.21	11.58
	IV	0.10	2.50	0.64	3.05	3.55	8.42	97.50	—	—	0.19	0.20	17.14
	V—VI	0.26	5.00	2.10	6.00	3.58	17.16	34.90	—	—	5.37	1.53	25.35
	Keskimäärin	0.07	1.29	0.52	1.44	0.92	3.82	39.29	—	0.07	0.61	0.25	12.47
	Etelä-Pohjanmaa	I—II	0.06	0.94	0.28	0.33	0.22	3.45	18.34	2.22	—	0.33	0.50
III		0.04	1.26	0.28	2.07	0.87	4.96	17.30	0.74	—	0.55	0.29	12.09
IV		0.14	2.93	2.71	12.61	8.82	6.50	2.50	—	—	0.53	0.29	22.21
V		0.29	3.00	0.71	15.71	4.43	3.86	8.57	—	—	2.29	0.71	17.76
Keskimäärin		0.08	1.76	0.94	5.43	3.08	5.04	13.03	0.74	—	0.67	0.36	14.45
Pohjois-Suomi		I—II	—	0.20	0.03	0.01	0.03	0.74	3.30	—	—	0.44	0.25
	III	0.03	0.39	0.03	0.29	0.15	0.29	20.63	0.37	0.04	0.52	0.14	10.84
	IV	0.05	1.55	—	0.75	—	4.05	10.45	—	—	0.45	0.80	14.26
	V—VI	0.17	0.83	—	0.33	—	4.83	34.00	—	—	—	—	21.26
	Keskimäärin	0.03	0.45	0.03	0.24	0.09	0.97	13.81	0.19	0.02	0.47	0.24	10.33
	Koko maa Keskimäärin	0.07	1.49	0.56	2.89	1.77	4.56	34.82	0.58	0.03	0.72	0.27	13.43

och ungtjurar. ¹³⁾ Gödkalvar. ¹⁴⁾ Kalvar under 1 år. ¹⁵⁾ Galtar över 9 mån. ¹⁶⁾ Suggor över 9 mån. ¹⁷⁾ Grisar under 2 mån.
and young bulls. ¹⁸⁾ Veal calves. ¹⁹⁾ Calves under 1 year. ²⁰⁾ Boars over 9 months. ²¹⁾ Sows over 9 months. ²²⁾ Piglets
Livestock units.

Taul. 7. Kalusto mk/ha
Maskiner och redskap mk/ha
Implements per hectare

Alue ja suuruusluokka	Traktorit lisälaitteen ¹⁾	Puimurit ²⁾	Ajo- ja kuljetus- kalusto ³⁾	Kasvinviljely- kalusto ⁴⁾	Kotieläin- kalusto ⁵⁾	Muu maatalous- kalusto ⁶⁾	Yhteensä ⁷⁾
Etelä-Suomi I—II	170	5	50	165	29	57	476
III	156	68	34	153	26	51	488
IV	190	153	40	191	25	69	668
V	190	172	29	216	16	44	667
VI	150	167	31	175	13	41	577
Keskimäärin	171	138	34	184	20	50	597
Painotettu keskiarvo	169	82	39	172	24	54	540
Sisä-Suomi I—II	184	6	38	102	40	61	431
III	147	62	29	149	54	61	502
IV	159	176	30	168	31	61	625
V—VI	178	89	31	212	24	31	565
Keskimäärin	161	84	31	161	41	54	532
Painotettu keskiarvo	172	36	35	124	43	60	470
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	248	15	43	109	31	59	505
III	212	27	47	134	37	29	486
IV	151	93	36	112	23	32	447
V	234	210	72	214	11	41	782
Keskimäärin	196	76	46	135	28	34	515
Painotettu keskiarvo	219	39	45	125	32	42	502
Pohjois-Suomi I—II	199	5	33	78	37	32	384
III	215	27	39	100	34	38	453
IV	153	27	39	119	25	45	408
V—VI	113	61	20	122	10	30	356
Keskimäärin	190	26	36	101	31	37	421
Painotettu keskiarvo	195	17	34	91	33	35	405
Koko maa							
Keskimäärin	174	108	35	165	25	48	555
Painotettu keskiarvo	182	56	38	143	30	50	499

¹⁾ Traktorer. ²⁾ Skördetröskor. ³⁾ Kör- och transportinventarier. ⁴⁾ Växtodlingsredskap. ⁵⁾ Husdjursredskap. ⁶⁾ Övriga jordbruksredskap. ⁷⁾ Summa.

¹⁾ Tractors. ²⁾ Combines. ³⁾ Transport implements. Implements used ⁴⁾ for plant cultivation, ⁵⁾ for animal husbandry. ⁶⁾ Other agricultural implements. ⁷⁾ Total.

Taul. 8. Rakennukset
Byggnader
Buildings

Alue ja suuruusluokka	Eläinsuojat ¹⁾		Muut rakennukset ²⁾		Maatalousrakennukset yhteensä		Asuinrakennukset yhteensä mk/tila ³⁾
	mk/ha	%	mk/ha	%	mk/ha ³⁾	mk/tila ⁴⁾	
Etelä-Suomi I—II	894	63.9	506	36.1	1 400	10 356	11 447
III	787	68.0	370	32.0	1 157	17 205	14 169
IV	707	66.8	352	33.2	1 059	25 856	20 545
V	399	50.5	391	49.5	790	30 302	26 235
VI	329	50.9	317	49.1	646	47 583	42 780
Keskimäärin	543	59.9	364	40.1	907	23 132	19 973
Painotettu keskiarvo	723	63.9	408	36.1	1 131		
Sisä-Suomi I—II	1 387	75.8	442	24.2	1 829	15 047	10 334
III	1 013	72.0	394	28.0	1 407	20 587	13 353
IV	636	69.4	281	30.6	917	21 696	18 478
V—VI	515	53.4	450	46.6	965	46 859	23 229
Keskimäärin	872	69.1	390	30.9	1 262	21 320	14 074
Painotettu keskiarvo	1 193	74.0	419	26.0	1 612		
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	1 425	79.8	360	20.2	1 785	13 321	9 041
III	1 111	72.2	428	27.8	1 539	23 199	11 336
IV	664	70.4	279	29.6	943	22 573	16 449
V	548	52.6	493	47.4	1 041	38 629	18 909
Keskimäärin	896	70.3	379	29.7	1 275	22 383	12 783
Painotettu keskiarvo	1 148	74.9	385	25.1	1 533		
Pohjois-Suomi I—II	1 254	74.9	420	25.1	1 674	13 318	10 725
III	1 025	74.2	357	25.8	1 382	18 982	12 892
IV	875	72.4	333	27.6	1 208	27 914	11 376
V—VI	694	71.6	275	28.4	969	44 295	21 029
Keskimäärin	1 013	73.9	357	26.1	1 370	18 645	12 213
Painotettu keskiarvo	1 121	74.4	385	25.6	1 506		
Koko maa							
Keskimäärin	697	65.4	369	34.6	1 066	21 789	16 401
Painotettu keskiarvo	946	70.1	403	29.9	1 349		

¹⁾ Djurstallar. ²⁾ Övriga byggnader. Summa jordbruksbyggnader. ³⁾ mk/ha och ⁴⁾ mk/gård. ⁵⁾ Bostadsbyggnader mk/gård.

¹⁾ Livestock buildings. ²⁾ Other buildings. Farm buildings total ³⁾ marks per hectare and ⁴⁾ marks per farm. ⁵⁾ Dwellings marks per farm.

Taul. 9. Rahatulot mk/tila
Inkomster mk/gård
Cash receipts per farm

Alue ja suuruusluokka	Maatalous ¹⁾		Metsätalous ²⁾		Asuinrak. myynti ³⁾		Sivuvuokrat ⁴⁾		Yksityistalous ⁵⁾		Yhteensä ⁶⁾	
	mk	%	mk	%	mk	%	mk	%	mk	%		
Etelä-Suomi	I—II	14 864	72.7	2 023	9.9	—	—	2 590	12.7	969	4.7	20 446
	III	26 819	80.4	3 261	9.8	7	0.0	2 073	6.2	1 206	3.6	33 366
	IV	47 053	76.0	7 459	12.0	13	0.0	5 733	9.3	1 698	2.7	61 956
	V	57 115	75.6	11 739	15.5	23	0.0	4 597	6.1	2 084	2.8	75 558
	VI	131 354	82.0	16 054	10.0	—	—	10 146	6.3	2 771	1.7	160 325
	Keskimäärin	44 550	78.2	6 690	11.7	9	0.0	4 157	7.3	1 578	2.8	56 984
Sisä-Suomi	I—II	15 686	66.2	3 690	15.6	—	—	2 751	11.6	1 558	6.6	23 685
	III	24 588	67.7	7 481	20.6	—	—	2 376	6.5	1 891	5.2	36 336
	IV	42 821	74.9	9 299	16.2	—	—	2 961	5.2	2 122	3.7	57 203
	V—VI	76 401	75.2	14 848	14.6	263	0.3	8 136	8.0	1 952	1.9	101 600
	Keskimäärin	28 941	70.4	7 313	17.8	21	0.0	3 011	7.3	1 841	4.5	41 127
Etelä-Pohjanmaa I—II	I—II	14 586	73.1	845	4.2	6	0.0	2 427	12.2	2 098	10.5	19 962
	III	24 993	83.6	1 479	5.0	464	1.6	2 276	7.6	670	2.2	29 882
	IV	45 980	86.9	4 446	8.4	—	—	1 831	3.5	619	1.2	52 876
	V	59 009	81.2	6 445	8.9	—	—	6 935	9.6	246	0.3	72 635
	Keskimäärin	30 959	83.6	2 474	6.7	235	0.6	2 490	6.7	869	2.4	37 027
Pohjois-Suomi	I—II	14 603	60.5	3 402	14.1	—	—	4 330	18.0	1 782	7.4	24 117
	III	22 411	72.0	3 910	12.5	4	0.0	3 603	11.6	1 204	3.9	31 132
	IV	29 718	83.3	1 495	4.2	—	—	3 761	10.5	716	2.0	35 690
	V—VI	50 925	80.4	1 494	2.4	—	—	10 491	16.5	456	0.7	63 366
	Keskimäärin	21 241	70.6	3 408	11.3	2	0.0	4 089	13.6	1 338	4.5	30 078
Koko maa	Keskimäärin	35 133	76.1	5 787	12.5	34	0.1	3 705	8.0	1 522	3.3	46 181

¹⁾ Jordbruk. ²⁾ Skogsbruk. ³⁾ Försäljning av bostadsbyggnader. ⁴⁾ Biförtjänster. ⁵⁾ Privatekonomi. ⁶⁾ Summa.
¹⁾ Agriculture. ²⁾ Forestry. ³⁾ Sales of dwellings. ⁴⁾ By-enterprises. ⁵⁾ Private household. ⁶⁾ Total.

Taul. 10. Rahamenot mk/tila
Utgifter mk/gård
Cash expenses per farm

Alue ja suuruusluokka	Maatalous ¹⁾		Metsätalous ²⁾	Asuinrak- tundistus ³⁾	Sivansi- talous ⁴⁾	Yksityis- talous ⁵⁾	Verot ⁶⁾	Korot, vuokrat ja eläkkeet ⁷⁾	Yhteensä ⁸⁾	
	mk	%								
Etelä-Suomi I—II	10 032	49.3	174	702	45	7 665	1 358	359	20 335	
	18 438	55.7	350	661	180	10 523	1 831	1 113	33 096	
	37 855	62.1	811	2 603	9	14 034	3 424	2 247	60 983	
	47 814	62.2	2 435	1 220	92	16 147	5 479	3 684	76 871	
	107 128	68.5	2 201	2 288	731	24 870	8 722	10 325	156 265	
	Keskimäärin	34 910	61.8	972	1 329	159	13 166	3 406	2 574	56 516
Sisä-Suomi I—II	11 153	48.9	429	240	50	9 220	1 213	521	22 826	
	20 045	54.6	836	796	48	12 083	2 038	848	36 694	
	42 119	64.7	989	2 460	73	14 473	3 099	1 903	65 116	
	91 700	76.2	1 271	367	132	17 020	4 704	5 220	120 414	
	Keskimäärin	26 513	60.6	784	860	59	12 057	2 182	1 257	43 712
	Etelä-Pohjanmaa I—II	9 259	48.1	32	93	1 287	7 478	856	226	19 231
16 937		58.1	163	1 370	59	8 335	1 548	730	29 142	
39 185		69.1	307	1 990	176	11 254	2 002	1 764	56 678	
43 983		65.1	767	958	903	14 159	3 803	3 056	67 629	
Keskimäärin		23 236	62.5	218	1 290	352	9 336	1 698	1 069	37 199
Pohjois-Suomi I—II		11 533	48.6	781	607	1 407	8 236	799	367	23 730
	18 733	59.4	695	520	534	9 059	1 202	780	31 523	
	23 004	61.8	308	1 364	—	9 904	1 727	896	37 203	
	42 164	63.5	116	102	3 087	14 321	4 015	2 550	66 355	
	Keskimäärin	17 315	57.0	668	624	870	9 012	1 198	698	30 385
	Koko maa	28 447	61.0	794	1 083	289	11 735	2 530	1 760	46 638

¹⁾ Jordbruk. ²⁾ Skogsbruk. ³⁾ Investering i bostadsbyggnader. ⁴⁾ Biförtjänster. ⁵⁾ Privatekonomi. ⁶⁾ Skatter. ⁷⁾ Rän-
tor, arrenden och sytning. ⁸⁾ Summa.

¹⁾ Agriculture. ²⁾ Forestry. ³⁾ Investment in dwellings. ⁴⁾ By-enterprises. ⁵⁾ Private household. ⁶⁾ Taxes. ⁷⁾ Interests,
rents and pensions. ⁸⁾ Total.

Taul. II. Maatalouden
Jordbrukets
Gross return

Alue ja suuruusluokka	Kotieläintuotto ¹⁾						Ruis ¹⁰⁾	Veh- nä ¹¹⁾	Ohra- ja kau- ra ¹²⁾	
	Maito- talous ⁴⁾	Nauta- karja ⁵⁾	Siat ⁶⁾	Siipi- karja ⁷⁾	Muut eläi- met ⁸⁾	Yhteensä ⁹⁾				
						mk				%
Etelä-Suomi I—II	961	247	154	164	18	1 544	71.3	11	45	100
III	807	238	325	61	9	1 440	74.6	25	114	111
IV	601	160	460	78	11	1 310	66.5	25	262	144
V	373	133	154	60	5	725	47.1	56	283	266
VI	302	89	323	16	12	742	40.1	57	468	356
Keskimäärin	515	153	296	57	9	1 030	56.6	42	285	227
Painotettu keskiarvo	729	203	271	92	12	1 307	66.8	27	166	152
Sisä-Suomi I—II	1 264	288	147	19	23	1 741	84.8	4	3	46
III	960	225	168	120	15	1 488	84.2	13	14	71
IV	612	165	337	193	7	1 314	72.2	21	12	147
V—VI	434	161	352	11	33	991	59.5	37	46	314
Keskimäärin	810	206	242	98	18	1 374	76.7	19	19	138
Painotettu keskiarvo	1 098	257	175	58	20	1 608	82.9	9	9	72
Etelä-Pohjanmaa I—II	1 024	457	282	43	4	1 810	81.0	23	16	72
III	853	282	309	29	8	1 481	84.0	20	7	101
IV	545	189	842	1	7	1 584	82.8	29	24	140
V	279	93	378	15	14	779	48.9	103	48	563
Keskimäärin	676	235	507	18	8	1 444	79.0	35	20	177
Painotettu keskiarvo	852	329	371	30	7	1 589	81.2	26	15	116
Pohjois-Suomi I—II	1 289	343	50	9	17	1 708	85.7	2	1	22
III	1 084	280	93	50	12	1 519	86.9	2	1	46
IV	831	233	134	5	4	1 207	81.9	8	0	118
V—VI	605	218	32	24	1	880	75.5	50	—	97
Keskimäärin	1 033	279	85	31	11	1 439	85.0	8	1	58
Painotettu keskiarvo	1 149	308	69	22	13	1 561	85.4	5	1	42
Koko maa										
Keskimäärin	651	186	278	58	11	1 184	65.8	32	175	185
Painotettu keskiarvo	887	250	237	64	13	1 451	75.0	20	85	114

¹⁾ Husdjursintäkter. ²⁾ Växtodlingsintäkter. ³⁾ Övriga intäkter. ⁴⁾ Mjölkhushållning. ⁵⁾ Nötboskap. ⁶⁾ Svin. ⁷⁾ Rotfrukter. ⁸⁾ Övriga växter. ⁹⁾ Summa växtodlingsintäkter. ¹⁰⁾ Trädgård. ¹¹⁾ Statsbidrag. ¹²⁾ Bostadsförmån.
¹⁾ Gross return of animal husbandry. ²⁾ Gross return of plant cultivation. ³⁾ Other gross return. ⁴⁾ Dairy products.
⁵⁾ Root crops. ⁶⁾ Other plants. ⁷⁾ Total. ⁸⁾ Horticulture. ⁹⁾ State premiums. ¹⁰⁾ Rents of dwellings. ¹¹⁾ Rest. ¹²⁾ Other

kokonaistuotto mk/ha
bruttointäkt mk/ha
of agriculture per hectare

Alue ja suuruusluokka	Kasvinviljelytuotto ¹⁾					Muu tuotto ²⁾				Koko- nais- tuotto yhteensä ²³⁾			
	Heinä- yms. ¹³⁾	Peru- na ¹⁴⁾	Juuri- kasvit ¹⁵⁾	Muut ¹⁶⁾	Yhteensä ¹⁷⁾		Puu- tarha ¹⁸⁾	Valtion avus- tukset ¹⁹⁾	Asunto- etu ²⁰⁾		Muut ²¹⁾	Yhteensä ²²⁾	
					mk	%						mk	%
Etelä-Suomi I—II	7	56	149	41	409	18.9	16	62	115	18	211	9.8	2 164
III	6	29	83	25	393	20.3	7	8	67	16	98	5.1	1 931
IV	8	47	71	14	571	29.0	3	—	66	20	89	4.5	1 970
V	9	25	69	23	731	47.5	3	0	51	29	83	5.4	1 539
VI	6	19	82	32	1 020	55.1	6	—	43	39	88	4.8	1 850
Keskimäärin	7	30	80	25	696	38.2	5	5	58	27	95	5.2	1 821
Painotettu keskiarvo	7	39	100	29	520	26.6	9	22	78	21	130	6.6	1 957
Sisä-Suomi I—II	7	23	40	6	129	6.3	7	61	105	9	132	8.9	2 052
III	8	31	18	2	157	8.9	14	14	77	17	122	6.9	1 767
IV	19	81	130	2	412	22.6	5	1	67	21	94	5.2	1 820
V—VI	23	147	28	2	597	35.8	2	—	51	26	79	4.7	1 667
Keskimäärin	13	66	46	3	304	17.0	8	14	73	19	114	6.3	1 792
Painotettu keskiarvo	9	34	39	4	176	9.1	9	41	92	13	155	8.0	1 939
Etelä-Pohjanmaa I—II	3	83	35	6	238	10.6	8	54	116	10	188	8.4	2 236
III	3	30	25	8	194	11.0	3	11	71	3	88	5.0	1 763
IV	17	19	2	32	263	13.7	2	1	55	8	66	3.5	1 913
V	11	8	—	22	755	47.4	2	—	40	18	60	3.7	1 594
Keskimäärin	9	27	14	18	300	16.4	3	9	64	8	84	4.6	1 828
Painotettu keskiarvo	5	48	25	11	246	12.6	4	26	85	7	122	6.2	1 957
Pohjois-Suomi I—II	4	41	8	13	91	4.6	11	85	39	9	194	9.7	1 993
III	6	41	9	6	111	6.3	6	31	62	19	118	6.8	1 748
IV	15	65	8	1	215	14.6	3	4	41	4	52	3.5	1 474
V—VI	35	60	—	—	242	20.8	2	2	24	15	43	3.7	1 165
Keskimäärin	10	47	8	6	138	8.2	6	35	60	14	115	6.8	1 692
Painotettu keskiarvo	7	44	8	9	116	6.4	8	57	73	12	150	8.2	1 827
Koko maa													
Keskimäärin	9	39	58	18	516	28.7	6	10	62	22	100	5.5	1 800
Painotettu keskiarvo	7	40	62	18	346	17.9	8	32	81	16	137	7.1	1 934

Häuderfä. ¹⁾ Övriga husdjur. ²⁾ Summa husdjursintäkter. ³⁾ Bäg. ⁴⁾ Vete. ⁵⁾ Korn och havre. ⁶⁾ Hö o. dyl. ⁷⁾ Potatis.
⁸⁾ Övrigt. ⁹⁾ Summa övriga intäkter. ¹⁰⁾ Bruttointäkter totalt.
¹¹⁾ Catle. ¹²⁾ Pigs. ¹³⁾ Poultry. ¹⁴⁾ Other animals. ¹⁵⁾ Total. ¹⁶⁾ Rye. ¹⁷⁾ Wheat. ¹⁸⁾ Barley and oats. ¹⁹⁾ Hay. ²⁰⁾ Potato.
gross return total. ²¹⁾ Gross return total.

Taul. 12. Maatalouden varsi-
Jordbrukets egentliga
General cash receipts

Alue ja suuruusluokka	Kotieläintalous ¹⁾						Yhteensä ²⁾	Ruis ¹⁰⁾	Vehnä ¹¹⁾	
	Maito- talous ⁴⁾	Nauta- karja ⁵⁾	Siat ⁶⁾	Siipi- karja ⁷⁾	Muut eläimet ⁸⁾	Yhteensä ²⁾				
						mk				%
Etelä-Suomi I—II	906	290	174	167	15	1 552	78.2	10	39	
III	771	243	347	62	9	1 432	80.3	22	107	
IV	577	172	503	81	8	1 341	72.5	23	241	
V	362	135	170	61	6	734	51.2	66	270	
VI	295	76	373	15	11	770	45.3	63	423	
Keskimäärin	495	155	328	58	9	1 045	61.9	45	263	
Painotettu keskiarvo	694	220	297	94	10	1 315	72.7	27	153	
Sisä-Suomi I—II	1 204	322	142	18	22	1 708	92.4	0	—	
III	920	246	176	124	9	1 475	91.9	13	6	
IV	590	174	355	186	7	1 312	78.5	26	12	
V—VI	420	151	369	10	29	979	66.1	47	40	
Keskimäärin	777	219	252	98	15	1 361	83.8	22	14	
Painotettu keskiarvo	1 049	283	176	58	18	1 584	90.4	8	4	
Etelä-Pohjanmaa ... I—II	951	415	314	42	5	1 727	88.5	18	—	
III	813	277	302	31	14	1 437	91.8	13	5	
IV	520	198	968	1	8	1 695	90.5	24	23	
V	267	112	444	20	12	855	56.3	117	32	
Keskimäärin	642	236	560	20	11	1 469	86.6	32	15	
Painotettu keskiarvo	802	312	400	31	10	1 555	88.8	21	7	
Pohjois-Suomi I—II	1 206	351	44	9	23	1 633	91.1	—	—	
III	1 028	281	105	51	9	1 474	93.2	2	—	
IV	803	210	133	6	5	1 157	91.0	2	—	
V—VI	588	195	30	27	—	840	76.8	58	—	
Keskimäärin	981	274	90	32	10	1 387	91.1	7	—	
Painotettu keskiarvo	1 082	309	69	23	16	1 499	91.1	4	—	
Koko maa										
Keskimäärin	623	190	304	59	10	1 186	71.7	34	160	
Painotettu keskiarvo	842	261	254	66	12	1 435	81.4	19	76	

¹⁾ Husdjurskötsel. ²⁾ Växtodling. ³⁾ Övriga inkomster. ⁴⁾ Mjölkhushållning. ⁵⁾ Nötboskap. ⁶⁾ Svin. ⁷⁾ Fjäderfä. ⁸⁾ Potatis. ⁹⁾ Rotfrukter. ¹⁰⁾ Övriga växter. ¹¹⁾ Summa växtodlingsinkomster. ¹²⁾ Trädgård. ¹³⁾ Statsbidrag. ¹⁴⁾ Övrigt.

¹⁾ Animal husbandry. ²⁾ Plant cultivation. ³⁾ Other cash receipts. ⁴⁾ Dairy products. ⁵⁾ Cattle. ⁶⁾ Pigs. ⁷⁾ Poultry. ⁸⁾ Other plants. ⁹⁾ Total. ¹⁰⁾ Horticulture. ¹¹⁾ State premiums. ¹²⁾ Rest. ¹³⁾ Other cash receipts total. ¹⁴⁾ General cash

naiset rahatulot mk/ha
inkomster mk/ha
of agriculture per hectare

Ohra ¹²⁾	Kasvinviljely ²⁾						Muut tulot ³⁾						Yhteensä ²³⁾
	Kaura ja sekavilja ¹³⁾	Heinä yms. ¹⁴⁾	Peruna ¹⁵⁾	Juuri- kasvit ¹⁶⁾	Muut ¹⁷⁾	Yhteensä ¹⁸⁾		Puu- tarha ¹⁹⁾	Valtion avus- tukset ²⁰⁾	Muut ²¹⁾	Yhteensä ²²⁾		
						mk	%				mk	%	
24	23	12	47	149	40	344	17.3	9	62	18	89	4.5	1 985
26	30	8	24	83	24	324	18.1	4	8	16	28	1.6	1 784
45	41	13	45	71	9	488	26.4	0	—	20	20	1.1	1 849
109	103	10	20	69	23	670	46.7	1	0	29	30	2.1	1 434
172	90	10	14	81	34	887	52.2	4	—	39	43	2.5	1 700
93	68	10	25	80	25	609	36.1	2	5	27	34	2.0	1 688
51	43	10	33	100	28	445	24.6	5	22	21	48	2.7	1 808
2	2	6	13	40	6	69	3.7	2	61	9	72	3.9	1 849
10	6	10	25	18	3	91	5.7	8	14	17	39	2.4	1 605
56	15	23	69	130	6	337	20.1	1	1	21	23	1.4	1 672
165	66	23	117	15	3	476	32.1	1	—	26	27	1.8	1 482
53	21	15	53	43	4	225	13.9	4	14	19	37	2.3	1 623
15	7	9	25	38	5	111	6.3	3	41	13	57	3.3	1 752
16	—	10	72	35	6	157	8.1	3	54	10	67	3.4	1 951
27	14	3	22	25	6	115	7.3	0	11	3	14	0.9	1 566
52	9	9	11	2	38	168	9.0	0	1	8	9	0.5	1 872
289	163	4	3	—	36	644	42.4	1	—	18	19	1.3	1 518
71	32	6	19	14	21	210	12.4	0	9	8	17	1.0	1 696
38	15	6	39	25	12	163	9.3	1	26	7	34	1.9	1 752
—	—	6	34	8	12	60	3.3	6	35	9	100	5.6	1 793
2	—	7	30	9	5	55	3.5	3	31	19	53	3.3	1 582
17	8	22	45	8	4	106	8.4	0	4	4	8	0.6	1 271
44	25	43	58	—	8	236	21.6	1	2	15	18	1.6	1 094
9	4	13	36	8	7	84	5.5	2	35	14	51	3.4	1 522
5	2	10	35	8	9	73	4.4	4	57	12	73	4.5	1 645
73	48	11	32	58	18	434	26.2	3	10	22	35	2.1	1 655
35	25	9	33	61	18	276	15.7	4	32	16	52	2.9	1 763

Övriga husdjur. ²⁾ Summa husdjursinkomster. ¹⁰⁾ Råg. ¹¹⁾ Vete. ¹²⁾ Korn. ¹³⁾ Havre och blandsäd. ¹⁴⁾ Hö o. dyl. ¹⁵⁾ Summa övriga inkomster. ¹⁶⁾ Summa jordbrukets egentliga inkomster.

¹⁾ Other animals. ²⁾ Total. ¹⁰⁾ Rye. ¹¹⁾ Wheat. ¹²⁾ Barley. ¹³⁾ Oats and mixed grain. ¹⁴⁾ Hay. ¹⁵⁾ Potato. ¹⁶⁾ Root crops. receipts of agriculture total.

Taul. 13. Maatalouden
Jordbrukets drifts-
Production expenses of agriculture (except

Alue ja suuruusluokka	Palkat ¹⁾	Työkustannus ¹⁾				Kotieläin kustannus ²⁾	Tarvikkestannus ³⁾					
		Viljelijä perheen ⁴⁾		Yhteensä ¹⁰⁾			Ostorehut ¹¹⁾	Östosie- menet yms. ¹²⁾	Östöl- lannoitteet ¹³⁾	Kuivaus, kasvinsuojelut yms. ¹⁴⁾	Poltto- ja voiteluaineet ¹⁵⁾	
		Juolisevat työt ⁵⁾	Johto- työt ⁶⁾	mk	%							
Etelä-Suomi I—II III IV V VI Keskimäärin Painotettu keskiarvo	60	1 109	32	1 201	46.3	51	328	36	166	22	52	
	71	668	20	759	39.0	48	253	31	156	23	37	
	126	409	19	554	30.7	42	288	36	166	23	36	
	143	214	13	370	27.9	24	135	32	171	19	36	
	239	80	16	335	24.0	23	224	49	197	25	34	
	148	351	17	516	31.7	33	224	37	174	23	36	
99	663	23	785	39.1	43	265	35	166	23	41		
Sisä-Suomi I—II III IV V—VI Keskimäärin Painotettu keskiarvo	64	1 091	32	1 187	46.3	56	314	48	182	16	41	
	95	695	23	813	40.1	44	253	40	152	13	42	
	160	378	25	563	31.6	37	238	36	168	21	45	
	232	153	16	401	28.0	28	205	49	148	16	43	
	135	559	23	717	37.5	41	247	42	158	16	43	
	87	391	28	1 006	43.6	50	287	45	171	15	42	
Etelä-Pohjanmaa I—II III IV V Keskimäärin Painotettu keskiarvo	11	1 023	25	1 059	43.6	48	358	39	153	25	62	
	22	672	20	714	39.7	39	270	28	149	15	31	
	35	439	15	489	28.9	43	408	28	148	13	27	
	89	218	13	320	24.4	18	134	26	189	26	34	
	35	551	18	604	34.7	38	307	29	154	16	33	
	22	756	21	799	39.8	42	316	32	152	19	43	
Pohjois-Suomi I—II III IV V—VI Keskimäärin Painotettu keskiarvo	21	1 114	33	1 168	45.5	51	462	32	168	3	45	
	45	790	23	858	41.4	39	383	30	162	7	30	
	91	507	14	612	39.0	39	249	33	156	12	18	
	74	307	24	405	34.8	21	134	20	123	8	13	
	51	759	23	833	41.8	40	351	30	158	7	30	
	37	919	28	984	43.7	45	401	31	163	5	36	
Koko maa Keskimäärin Painotettu keskiarvo	123	460	19	602	34.6	36	251	37	167	19	36	
	75	763	24	862	41.0	44	299	36	164	18	41	

¹⁾ Arbetskostnader. ²⁾ Husdjurskostnader. ³⁾ Kostnader för förnödenheter. ⁴⁾ Kostnader för maskiner och red-
¹⁰⁾ Summa arbetskostnader. ¹¹⁾ Köpt foder. ¹²⁾ Köpt utsäde o. dyl. ¹³⁾ Handelsgödsel. ¹⁴⁾ Torkning, växtskydd o. dyl.
¹⁵⁾ Skördetröskavskrivning. ¹⁶⁾ Avskrivning på övriga redskap. Övriga kostnader: ¹⁷⁾ för traktorer, ¹⁸⁾ för
¹⁹⁾ Byggnadsavskrivning. ²⁰⁾ Underhåll. ²¹⁾ Summa byggnadskostnader. ²²⁾ Övriga driftskostnader. ²³⁾ Summa drifts-
²⁴⁾ Labour cost. ²⁵⁾ Livestock cost. ²⁶⁾ Cost of purchased supplies. ²⁷⁾ Cost of implements ²⁸⁾ Cost of buildings ²⁹⁾ Wages
³⁰⁾ Commercial fodder. ³¹⁾ Commercial seeds etc. ³²⁾ Fertilizers. ³³⁾ Plant protection, drying of grain etc. ³⁴⁾ Fuels and
tractor, ³⁵⁾ of combine and ³⁶⁾ of other implements. Other cost ³⁷⁾ of tractor, ³⁸⁾ of combine, ³⁹⁾ Cost of other implements.
total. ⁴⁰⁾ Other cost. ⁴¹⁾ Production expenses of agriculture total.

liikekustannus mk/ha
kostnader mk/ha
interest claim for total capital) per hectare

Sähkö- maksut ¹⁶⁾	Yhteensä ¹⁷⁾	Kone- ja kalustokustannus ⁴⁾							Rakennukset ⁵⁾			Muu kustannus ²⁴⁾	Liikekustannus ²⁵⁾	
		Traktorin polsto ¹⁸⁾	Ajoneuvun polsto ¹⁹⁾	Muu kalustoi- polsto ²⁰⁾	Traktorin muut kustannukset ²¹⁾	Ajoneuvun muut kust. ²²⁾	Muu kalusto kustannus ²³⁾	Kaluston vuokrakäyttö ²⁴⁾	Yhteensä ²⁵⁾	Polsto ²⁶⁾	Korjaus ²⁷⁾			Yhteensä ²⁸⁾
44	648	50	1	76	44	1	54	55	281	207	72	279	133	2 593
36	536	36	10	77	43	3	39	46	254	158	57	215	133	1 945
36	585	52	32	99	42	6	43	33	307	139	53	192	123	1 803
32	425	39	30	79	34	7	33	25	247	114	55	169	91	1 326
27	556	36	35	65	37	8	45	17	243	98	51	149	89	1 395
33	527	41	26	78	39	6	41	30	261	128	55	183	107	1 627
37	567	43	15	79	42	4	44	42	269	160	60	220	123	2 007
46	647	38	1	81	35	0	43	73	271	215	67	282	118	2 561
46	546	39	5	76	45	3	49	48	265	185	63	248	113	2 029
40	548	41	23	96	39	6	43	42	290	149	52	201	145	1 784
40	501	37	36	55	43	4	43	51	269	111	26	137	94	1 430
43	549	39	15	76	42	4	45	51	272	165	53	218	116	1 913
45	605	39	5	79	38	1	45	63	270	198	63	261	117	2 309
34	671	47	1	68	44	0	43	61	264	188	66	254	135	2 431
23	516	43	6	59	39	1	23	42	218	163	45	208	102	1 797
23	647	42	18	84	35	3	22	35	239	126	39	165	111	1 694
24	433	50	20	91	52	4	27	40	284	126	32	158	98	1 311
24	563	44	12	72	40	2	27	41	238	146	43	189	107	1 739
27	589	45	6	67	41	1	33	48	241	166	52	218	116	2 005
35	745	51	1	61	48	0	42	48	251	216	55	271	80	2 566
33	645	55	5	70	46	2	42	26	246	159	49	208	75	2 071
27	495	33	3	65	43	1	28	27	200	119	27	146	79	1 571
20	318	40	11	71	44	1	33	20	220	99	21	120	79	1 163
31	607	49	4	67	46	1	39	30	236	157	44	201	77	1 994
33	669	50	3	64	47	1	40	38	243	184	49	233	78	2 252
34	544	42	20	76	40	5	40	35	258	141	52	193	105	1 738
36	594	43	10	75	42	2	42	47	261	172	58	230	114	2 105

skap. ⁵⁾ Byggnadskostnader. ⁶⁾ Löner. ⁷⁾ Brukarfamiljens arbete. ⁸⁾ Jordbrukets löpande arbeten. ⁹⁾ Driftsledararbete.
¹⁰⁾ Summa arbetskostnader. ¹¹⁾ Köpt foder. ¹²⁾ Köpt utsäde o. dyl. ¹³⁾ Handelsgödsel. ¹⁴⁾ Torkning, växtskydd o. dyl.
¹⁵⁾ Skördetröskavskrivning. ¹⁶⁾ Avskrivning på övriga redskap. Övriga kostnader: ¹⁷⁾ för traktorer, ¹⁸⁾ Traktorav-
¹⁹⁾ Skördetröskor. ²⁰⁾ Kostnader för övriga redskap. ²¹⁾ Hyra för främmande redskap. ²²⁾ Summa maskiner och redskap.
kostnader.

paid. ⁷⁾ Imputed wage of farmer and his family. ⁸⁾ Agricultural work. ⁹⁾ Management work. ¹⁰⁾ Labour cost total.
lubricants (excl. that for tractor, combine, car). ¹¹⁾ Electricity. ¹²⁾ Cost of purchased supplies total. Depreciation ¹³⁾ of
¹⁴⁾ Rents of implements. ¹⁵⁾ Cost of implements total. ¹⁶⁾ Depreciation of buildings. ¹⁷⁾ Maintenance. ¹⁸⁾ Cost of buildings

Taul. 14. Maatalouden
Jordbrukets egentliga
General cash expenses

Alue ja suuruusluokka	Palkat ¹⁾	Kotieläin- talouden (sekalais-) menot ²⁾	Ostohut ³⁾	Osto- siemenet yms. ⁴⁾	Osto- lannoitteet ⁵⁾	Kuivaus- käsivälineet yms. ⁶⁾	Poltto- ja voitelaineet ⁷⁾	Sähkömaksut ⁸⁾
Etelä-Suomi I—II	50	50	320	35	176	22	35	44
	56	48	262	32	184	23	27	36
	118	42	296	37	195	23	29	36
	135	24	134	33	199	19	33	32
	241	23	221	49	237	25	31	27
	141	33	225	38	204	23	31	33
Keskimäärin	141	33	225	38	204	23	31	33
Painotettu keskiarvo	89	43	267	35	190	22	31	37
Sisä-Suomi I—II	53	55	317	48	202	16	18	46
	82	44	253	41	180	13	26	46
	139	37	244	35	198	21	38	40
	224	28	217	48	181	16	39	40
	122	40	251	42	187	16	31	43
	74	50	290	45	195	15	22	45
Keskimäärin	122	40	251	42	187	16	31	43
Painotettu keskiarvo	74	50	290	45	195	15	22	45
Etelä-Pohjanmaa I—II	9	48	363	39	192	25	41	34
	16	39	278	30	169	15	19	23
	37	43	407	29	171	13	19	23
	70	18	152	25	216	26	28	24
	31	38	313	30	178	16	22	24
	19	42	322	33	180	19	28	27
Keskimäärin	31	38	313	30	178	16	22	24
Painotettu keskiarvo	19	42	322	33	180	19	28	27
Pohjois-Suomi I—II	30	48	467	33	192	3	27	35
	34	38	376	30	195	7	19	33
	71	38	256	30	166	12	11	27
	54	21	134	20	157	8	7	20
	41	39	350	30	185	7	18	31
	36	43	402	31	189	5	22	33
Keskimäärin	41	39	350	30	185	7	18	31
Painotettu keskiarvo	36	43	402	31	189	5	22	33
Koko maa	115	36	254	37	196	19	28	34
	67	44	301	36	189	18	27	36

¹⁾ Löner. ²⁾ Husdjursskötselns utgifter. ³⁾ Köpt foder. ⁴⁾ Köpt utsäde o. dyl. ⁵⁾ Handelsgödsel. ⁶⁾ Torkning, växt-tröskbränsle, -underhåll och -försäkring. ⁷⁾ Rep. och underhåll av övriga redskap. ⁸⁾ Inköp av småredskap. ⁹⁾ Hyra Övriga utgifter. ¹⁰⁾ Summa.

¹⁾ Wages paid. ²⁾ Cash expenses of animal husbandry. ³⁾ Commercial fodder. ⁴⁾ Commercial seeds etc. ⁵⁾ Fertilizers. Maintenance, fuel and insurance ⁶⁾ of tractor, ⁷⁾ of combine. ⁸⁾ Maintenance of other implements. ⁹⁾ Purchase of tools. ¹⁰⁾ Other cash expenses of agriculture. ¹¹⁾ Total.

varsinaiset rahamenot mk/ha
utgifter mk/ha
of agriculture per hectare

Traktorin kori, p. aine ja vak. ¹⁾	Ajopuimurin korj. p. aine ja vak. ²⁾	Muun kaluston korjaus ³⁾	Pienkaluston osto ⁴⁾	Kaluston vuokratyöt ⁵⁾	Rakennusten korjaus ⁶⁾	Ojien, aitojen yms. korjaus ⁷⁾	Vakuutus- maksut ⁸⁾	Muut menot ⁹⁾	Yhteensä ¹⁰⁾
56	1	35	20	41	64	18	14	45	1 026
50	5	25	14	31	50	15	14	35	907
48	8	29	13	17	49	17	20	33	1 010
39	9	23	10	10	51	12	18	23	804
40	9	36	10	7	48	11	25	25	1 065
44	7	29	12	17	50	14	19	29	949
49	5	30	15	27	54	16	16	36	962
49	0	25	17	51	62	16	14	36	1 025
55	5	28	19	23	57	17	15	26	930
45	7	29	14	16	48	12	22	42	987
49	6	30	12	29	24	10	24	37	1 014
51	5	28	16	27	49	14	18	33	973
51	2	26	17	40	58	16	15	34	995
52	1	30	11	51	49	15	11	26	997
45	4	17	9	30	38	12	9	24	777
43	3	17	5	18	35	11	11	26	911
58	6	24	3	21	30	9	12	22	744
47	3	19	7	26	36	11	10	25	836
48	3	22	9	36	42	13	10	25	878
69	1	19	21	35	47	10	15	24	1 076
64	3	23	17	14	43	8	11	26	941
54	2	14	12	19	24	11	8	21	776
53	2	17	14	12	18	8	15	23	583
62	2	20	17	19	38	9	11	25	904
65	2	20	18	26	42	9	13	25	981
48	6	27	13	19	47	13	17	29	938
52	4	26	15	31	51	15	14	32	958

skydd o. dyl. ¹⁾ Bränsle och smörjmedel (teke för traktor, skördetröska, bil). ²⁾ Elavgifter. ³⁾ Traktor- och ⁴⁾ skörde-för främmande redskap. ⁵⁾ Underhåll av byggnader. ⁶⁾ Underhåll av diken, stängsel o. dyl. ⁷⁾ Försäkringar. ⁸⁾ Vakuutusmaksut. ⁹⁾ Muut menot. ¹⁰⁾ Yhteensä.

¹⁾ Plant protection, drying of grain etc. ²⁾ Fuels and lubricants (excl. that for tractor, combine, car). ³⁾ Electricity. ⁴⁾ Rents of implements. ⁵⁾ Maintenance of buildings. ⁶⁾ Maintenance of drainage, fences etc. ⁷⁾ Insurance premiums.

Taul. 15. Viljelijäperheen ja aikapalkkaisen palkkaväen työtä t/tila
 Brukarfamiljens och de tidsavlönade arbetarnas arbete, timmar/gård
 Working hours per farm

Alue ja suuruusluokka	Työtunteja yhteensä t/tila ¹⁾							Niistä metsätöitä ²⁾						
	Viljelijäperhe ³⁾				Palkkaväki ⁴⁾			Viljelijäperhe ³⁾			Palkkaväki ⁴⁾			
	Johto- työ ⁵⁾	Mie- het ⁶⁾	Nai- set ⁷⁾	Lap- set ⁸⁾	Mie- het ⁶⁾	Nai- set ⁷⁾	Lap- set ⁸⁾	Mie- het ⁶⁾	Nai- set ⁷⁾	Lap- set ⁸⁾	Mie- het ⁶⁾	Nai- set ⁷⁾	Lap- set ⁸⁾	
Etelä-Suomi I—II	83	2 292	2 873	49	125	82	—	124	1	1	1	—	—	
	III	104	2 671	3 031	95	279	225	4	137	1	5	15	0	—
	IV	163	2 856	3 160	99	854	516	1	164	3	1	56	1	—
	V	169	2 574	2 776	51	1 477	820	1	144	1	1	84	0	—
	VI	415	2 019	2 256	45	4 212	2 486	2	81	0	—	277	8	2
	Keskimäärin	154	2 564	2 910	75	969	587	2	137	1	3	59	1	0
Sisä-Suomi I—II	90	2 456	3 166	218	183	48	10	181	1	14	16	—	1	
	III	117	2 974	3 183	175	498	206	26	213	1	0	31	4	2
	IV	204	2 781	2 938	143	1 314	688	35	181	1	7	67	0	—
	V—VI	264	2 169	2 879	242	3 353	1 779	—	47	—	—	104	1	—
	Keskimäärin	134	2 745	3 119	187	757	357	21	187	1	5	38	2	1
Etelä-Pohjanmaa I—II	66	2 304	2 486	129	16	7	—	49	—	3	2	—	—	
	III	105	2 773	3 144	132	129	19	—	74	0	—	4	—	—
	IV	128	3 410	2 728	136	340	273	—	165	—	—	38	—	—
	V	171	2 756	2 574	130	1 144	451	20	109	—	—	26	—	—
	Keskimäärin	109	2 859	2 888	132	232	111	2	96	0	1	14	—	—
Pohjois-Suomi . . . I—II	92	2 670	2 976	299	56	64	1	197	4	5	6	—	—	
	III	107	3 170	3 493	267	225	78	1	238	1	7	10	—	—
	IV	110	3 211	3 419	157	1 031	344	—	79	—	7	54	—	—
	V—VI	384	4 061	4 913	124	1 147	356	—	114	—	—	14	—	—
	Keskimäärin	110	3 023	3 344	263	275	109	1	203	2	6	13	—	—
Koko maa														
Keskimäärin	137	2 723	3 038	142	713	395	6	156	1	3	41	1	1	

¹⁾ Alla arbeten, t/gård. ²⁾ Därav skogsarbeten, t/gård. ³⁾ Brukarfamiljen. ⁴⁾ Löntagarna. ⁵⁾ Driftsledararbete. ⁶⁾ Män. ⁷⁾ Kvinnor. ⁸⁾ Barn.

¹⁾ Working hours total per farm. ²⁾ Of which forest work, hours per farm. ³⁾ Farm family. ⁴⁾ Hired labour. ⁵⁾ Management work. ⁶⁾ Men. ⁷⁾ Women. ⁸⁾ Children.

Taul. 16. Maatalouden juoksevat työt t/ha
 Jordbrukets löpande arbeten, timmar/ha
 Agricultural work, hours per hectare

Alue ja suuruusluokka	Viljelijäperheen työ t/ha ¹⁾			Palkkaväen työ t/ha ²⁾			Yhteensä ihmis- työtä t/ha ³⁾	Urakka- palkat mk/ha ⁴⁾
	Miehet	Naiset	Lapset	Miehet	Naiset	Lapset		
Etelä-Suomi I—II	230	190	5	15	7	—	445	12
III	153	97	4	16	11	0	279	12
IV	97	54	3	30	16	0	199	13
V	55	24	1	33	16	0	128	13
VI	23	6	1	51	25	—	105	18
Keskimäärin	83	48	2	33	17	0	182	14
Painotettu keskiarvo	146	103	4	23	12	0	286	13
Sisä-Suomi I—II	228	178	16	20	1	1	436	10
III	159	98	8	30	8	1	299	11
IV	93	46	3	48	21	1	210	11
V—VI	36	19	3	57	29	—	143	23
Keskimäärin	127	80	7	38	15	1	264	13
Painotettu keskiarvo	191	140	12	26	6	1	369	11
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	226	154	12	2	1	—	389	2
III	154	94	7	8	1	—	261	0
IV	111	48	5	11	2	—	175	5
V	57	21	3	23	12	1	115	1
Keskimäärin	131	72	6	10	3	0	219	2
Painotettu keskiarvo	172	108	8	7	1	0	292	1
Pohjois-Suomi I—II	243	167	21	2	5	0	427	9
III	172	121	11	14	4	0	317	5
IV	111	78	6	41	6	—	239	10
V—VI	70	45	1	25	7	—	147	3
Keskimäärin	166	115	11	17	5	0	309	6
Painotettu keskiarvo	201	138	16	10	5	0	362	7
Koko maa								
Keskimäärin	106	65	5	30	14	0	217	12
Painotettu keskiarvo	168	116	8	19	8	0	315	10

¹⁾ Brukarfamiljens arbeten. ²⁾ Löntagarnas arbeten. ³⁾ Summa manuellt arbete. ⁴⁾ Ackordlöner mk/ha.

¹⁾ Works of farm family. ²⁾ Hired labour. ³⁾ Human works total. ⁴⁾ Payments by piece rates, marks per hectare.

Taul. 17. Maatalouden juoksevan ihmistyön jakautuminen sekä talousrakennusten ja salaojitusten yms. uudistustyöt
 Fördelning av jordbrukets löpande arbeten samt investeringsarbeten för ekonomi-
 byggnader och täckdikning o. dyl.

*The share of agricultural work and the investment works in farm buildings
 and drainage etc.*

Alue ja suuruusluokka	Maatalouden juoksevat työt it/tilla ¹⁾				Talousrakennusten ja salaojitusten yms. uudistustyöt t/tilla ²⁾						
	Kasvinviljely- työt ³⁾	Kotieläintalou- den työt ⁴⁾	Muut maatal- juoks. työt ⁵⁾	Yhteensä ⁶⁾	Viljelijäperhe ⁷⁾			Palkkaväki ⁸⁾			
					Miehet ⁹⁾	Naiset ¹⁰⁾	Lapset ¹¹⁾	Miehet ⁹⁾	Naiset ¹⁰⁾	Lapset ¹¹⁾	
Etelä-Suomi	I—II	1 069	1 908	317	3 294	23	2	—	1	0	—
	III	1 325	2 437	385	4 147	65	1	2	7	—	1
	IV	1 632	2 760	453	4 845	82	0	7	60	0	—
	V	2 011	2 351	566	4 928	99	0	1	94	2	—
	VI	3 193	3 550	1 008	7 756	92	1	8	94	0	—
	Keskimäärin	1 650	2 506	480	4 636	70	1	4	41	0	0
Sisä-Suomi	I—II	1 165	2 096	327	3 588	25	—	2	1	—	0
	III	1 469	2 509	396	4 374	88	0	4	17	—	7
	IV	1 924	2 697	358	4 979	154	—	12	70	—	—
	V—VI	2 951	3 477	513	6 941	108	2	1	360	0	—
	Keskimäärin	1 571	2 502	381	4 454	83	0	4	47	0	4
	Etelä-Pohjanmaa I—II	I—II	935	1 684	282	2 901	49	3	2	—	—
III		1 228	2 358	340	3 926	79	0	0	4	—	—
IV		1 515	2 352	315	4 182	328	1	2	34	—	—
V		1 975	1 964	334	4 273	155	—	21	181	—	—
Keskimäärin		1 302	2 218	323	3 843	144	1	2	23	—	—
Pohjois-Suomi . . .		I—II	1 075	2 067	257	3 399	16	—	0	—	—
	III	1 377	2 642	330	4 349	63	1	2	6	—	—
	IV	1 860	3 295	373	5 528	48	—	—	8	—	—
	V—VI	2 581	3 518	639	6 738	27	—	—	2	—	—
	Keskimäärin	1 355	2 530	318	4 203	43	0	1	4	—	—
	Koko maa	Keskimäärin	1 541	2 479	411	4 431	76	1	3	33	0

¹⁾ Jordbrukets löpande arbeten, manuell arbetstimmar/gård. ²⁾ Investeringsarbeten för ekonomibyggnader och täckdikning o. dyl., timmar/gård. ³⁾ Växtodlingsarbeten. ⁴⁾ Arbeten för husdjurskötsel. ⁵⁾ Jordbrukets övriga löpande arbeten. ⁶⁾ Summa. ⁷⁾ Brukarfamiljen. ⁸⁾ Löntagarna. ⁹⁾ Män. ¹⁰⁾ Kvinnor. ¹¹⁾ Barn.

¹⁾ Agricultural works, human hours per farm. ²⁾ Investment works in farm buildings and drainage etc., hours per farm. ³⁾ Works in plant cultivation. ⁴⁾ Works in animal husbandry. ⁵⁾ Other agricultural works. ⁶⁾ Total. ⁷⁾ Farm family. ⁸⁾ Hired labour. ⁹⁾ Men. ¹⁰⁾ Women. ¹¹⁾ Children.

Taul. 18. Sivuansio- ja kotitaloustyöt t/tila
Biförtjänst- och hushållsarbete t/gård
By-enterprice- and private household works, hours per farm

Alue ja suuruusluokka	Sivuansiotyöt ¹⁾						Kotitaloustyöt ²⁾						
	Viljelijäperhe ³⁾			Palkkaväki ⁴⁾			Viljelijäperhe ³⁾			Palkkaväki ⁴⁾			
	Mie- het ⁵⁾	Nai- set ⁶⁾	Lap- set ⁷⁾	Mie- het ⁵⁾	Nai- set ⁶⁾	Lap- set ⁷⁾	Mie- het ⁵⁾	Nai- set ⁶⁾	Lap- set ⁷⁾	Mie- het ⁵⁾	Nai- set ⁶⁾	Lap- set ⁷⁾	
Etelä-Suomi	I—II	348	37	0	4	—	—	68	1 424	9	4	32	—
	III	130	4	1	12	0	—	46	1 580	22	2	62	—
	IV	147	3	0	6	—	—	71	1 831	18	6	115	—
	V	165	21	—	31	4	—	23	1 859	7	3	172	—
	VI	137	69	—	53	—	—	7	1 748	—	16	611	—
	Keskimäärin	177	19	0	17	1	—	47	1 672	14	5	141	—
Sisä-Suomi	I—II	298	17	6	0	—	—	48	1 680	65	0	37	—
	III	222	22	1	7	5	4	91	1 730	53	2	73	—
	IV	183	—	—	21	—	0	22	1 843	53	2	185	—
	V—VI	213	110	0	97	37	—	31	1 842	81	2	344	—
	Keskimäärin	235	25	2	15	5	2	65	1 742	59	2	101	—
	Etelä-Pohjanmaa	I—II	436	32	37	—	—	—	77	1 300	1	—	1
III		188	0	—	4	—	—	56	1 730	16	—	1	—
IV		102	62	—	—	—	—	87	1 516	25	13	218	—
V—VI		310	—	—	36	—	—	—	1 796	1	2	7	—
Keskimäärin		215	22	6	4	—	—	64	1 606	15	4	58	—
Pohjois-Suomi		I—II	410	28	3	38	—	—	87	1 619	126	—	20
	III	395	40	5	8	—	—	74	1 779	96	1	29	—
	IV	491	19	9	14	—	—	18	1 587	12	1	199	—
	V—VI	641	201	—	—	—	—	45	2 682	76	—	25	—
	Keskimäärin	418	38	5	19	—	—	73	1 730	97	0	43	—
	Koko maa	Keskimäärin	240	24	2	16	2	0	58	1 692	40	3	105

¹⁾ Biförtjänstarbeten. ²⁾ Hushållsarbeten. ³⁾ Brukarfamiljen. ⁴⁾ Löntagarna. ⁵⁾ Män. ⁶⁾ Kvinnor. ⁷⁾ Barn.

¹⁾ By-enterprice works. ²⁾ Private household works. ³⁾ Farm family. ⁴⁾ Hired labour. ⁵⁾ Men. ⁶⁾ Women. ⁷⁾ Children.

Taul. 19. Hevostyö
Hästarbete
Working hours of horses

Alue ja suuruusluokka	Maatalouden juoksevat työt		Tal. rak. ja salaorit. uudist. työt t/tila ³⁾	Metsätyöt t/tila ⁴⁾	Muut työt t/tila ⁵⁾	Yhteensä t/tila ⁶⁾	Tunteja työhevosta kohden vuodessa ⁷⁾	Maatalouden juoksevat työt t/tila		
	t/ha ¹⁾	t/tila ²⁾						Kasvinviljely työt ⁸⁾	Kotieläintalous työt ⁹⁾	Muut. maatal. juoks. työt ¹⁰⁾
Etelä-Suomi I—II	15	111	0	22	20	153	371	80	18	13
III	9	127	0	20	9	156	383	86	20	21
IV	3	81	—	20	16	117	370	51	13	17
V	1	46	1	16	16	79	292	33	8	5
VI	2	165	—	48	35	248	433	65	80	20
Keskimäärin	4	104	0	22	16	142	374	66	22	16
Painotettu keskiarvo	8									
Sisä-Suomi I—II	27	221	2	43	39	305	526	156	34	31
III	10	146	0	35	28	209	439	92	31	23
IV	4	102	—	36	8	146	436	60	21	21
V—VI	3	164	3	19	32	218	446	88	45	31
Keskimäärin	9	161	1	36	28	226	467	104	32	25
Painotettu keskiarvo	20									
Etelä-Pohjanmaa I—II	13	98	1	3	—	102	368	70	8	20
III	6	93	—	5	—	98	372	79	3	11
IV	2	47	—	14	1	62	353	38	3	6
V	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Keskimäärin	4	76	0	7	0	83	367	61	4	11
Painotettu keskiarvo	8									
Pohjois-Suomi I—II	13	106	—	25	10	141	403	78	12	16
III	7	93	0	31	14	138	479	66	9	18
IV	4	100	—	24	7	131	369	92	2	6
V—VI	1	63	0	3	—	66	235	31	—	32
Keskimäärin	7	98	0	27	11	136	430	72	10	16
Painotettu keskiarvo	10									
Koko maa										
Keskimäärin	6	113	0	25	17	155	410	75	20	18
Painotettu keskiarvo	11									

Jordbrukets löpande arbeten¹⁾ t/ha, ²⁾ t/gård. ³⁾ Investeringsarbeten för ekonomibyggnader och täckdikning o. dyl. ⁴⁾ Skogsarbeten. ⁵⁾ Övriga arbeten. ⁶⁾ Summa. ⁷⁾ Arbetstimmar per arbetshäst och år. ⁸⁾ Växtodlingsarbeten. ⁹⁾ Arbeten för husdjursskötsel. ¹⁰⁾ Jordbrukets övriga löpande arbeten.

Agricultural works¹⁾ hours per hectare, ²⁾ hours per farm. ³⁾ Investment works in farm buildings and drainage etc. ⁴⁾ Forest works. ⁵⁾ Other works. ⁶⁾ Total. ⁷⁾ Working hours per horse and year. ⁸⁾ Works in plant cultivation. ⁹⁾ Works in animal husbandry. ¹⁰⁾ Other agricultural works.

Taul. 20. Traktorityö
Traktorarbete
Working hours of tractors

Alue ja suuruusluokka	Maatalouden juoksevat työt		Tal.rak. ja salaolit. uudist. työt t/tila ⁴⁾	Metsätyöt t/tila ⁵⁾	Sivunansi- ja muut työt t/tila ⁶⁾	Traktorityötä t/tila		Tunteja traktorilla kohden vuodessa ⁸⁾	Maatalouden juoksevien töiden erittely t/tila		
	t/ha ¹⁾	t/tila ²⁾				Yhteensä ⁷⁾	Siltä vuokratua ⁷⁾		Kasvinviljely-työt ⁹⁾	Kotieläintaloustyöt ¹⁰⁾	Muut maatalouden juoks. työt ¹¹⁾
Etelä-Suomi I—II	30	222	1	11	44	278	20	384	183	18	21
III	25	379	8	21	42	450	17	472	317	32	30
IV	25	602	19	31	42	694	9	519	511	44	47
V	22	835	20	50	60	965	12	543	712	51	72
VI	17	1 259	29	66	32	1 386	8	541	1 048	81	130
Keskimäärin	22	566	13	31	45	655	14	505	476	40	50
Painotettu keskiarvo	26										
Sisä-Suomi I—II	22	177	1	13	37	228	37	430	154	10	13
III	27	398	9	30	43	480	22	518	335	34	29
IV	25	589	18	29	57	693	9	618	519	38	32
V—VI	23	1 125	61	23	102	1 311	89	720	1 031	50	44
Keskimäärin	25	424	12	25	48	509	29	556	368	30	26
Painotettu keskiarvo	24										
Etelä-Pohjanmaa I—II	28	207	4	11	24	246	19	377	168	5	34
III	24	355	5	14	47	421	14	495	297	20	38
IV	23	549	49	44	64	706	21	745	496	19	34
V	23	853	79	57	65	1 054	—	770	750	34	69
Keskimäärin	24	413	21	24	49	507	15	581	357	18	38
Painotettu keskiarvo	25										
Pohjois-Suomi . . . I—II	32	255	3	16	79	353	28	547	218	14	23
III	28	386	4	34	98	522	11	578	328	25	33
IV	24	555	24	17	86	682	9	594	486	20	49
V—VI	21	954	12	9	58	1 033	3	637	870	28	56
Keskimäärin	27	374	6	25	89	494	17	576	321	21	32
Painotettu keskiarvo	29										
Koko maa											
Keskimäärin	24	481	12	28	54	575	18	532	410	32	39
Painotettu keskiarvo	26										

Jordbrukets löpande arbeten¹⁾ t/ha, ²⁾ t/gård. ³⁾ Investeringsarbeten för ekonomibyggnader och täckdikning o. dyl. ⁴⁾ Skogsarbeten. ⁵⁾ Biförtjänst- och övriga arbeten. ⁶⁾ Summa traktorarbeten. ⁷⁾ Därav hyrt. ⁸⁾ Arbetstimmar per traktor och år. ⁹⁾ Växtodlingsarbeten. ¹⁰⁾ Arbeten för husdjursskötsel. ¹¹⁾ Jordbrukets övriga löpande arbeten.

Agricultural works¹⁾ hours per hectare, ²⁾ hours per farm. ³⁾ Investment works in farm buildings and drainage etc. ⁴⁾ Forest works. ⁵⁾ Other works. ⁶⁾ Tractor works total. ⁷⁾ Of which hired. ⁸⁾ Working hours per tractor and year. ⁹⁾ Works in plant cultivation. ¹⁰⁾ Works in animal husbandry. ¹¹⁾ Other agricultural works.

Taul. 21. Kokonaisinvestoinnit maatalouteen ja asuinrakennuksiin mk/tila
 Investeringar i jordbruk och bostadsbyggnader mk/gård
 Investments in agriculture and dwellings, marks per farm

Alue ja suuruusluokka	Maatalous						Asuinrakennukset ⁷⁾	
	Koneet ja kalusto ¹⁾	Rakennukset ²⁾	Salaojitus yms. ³⁾	Uudisviljely ⁴⁾	Maan ostos ⁵⁾	Yhteensä ⁶⁾		
Etelä-Suomi	I—II	1 549	290	97	12	3	1 951	727
	III	2 654	892	362	43	65	4 016	704
	IV	8 092	1 723	810	37	79	10 741	2 657
	V	10 467	3 533	1 060	16	—	15 076	1 296
	VI	16 030	6 064	2 212	—	—	24 306	2 392
	Keskimäärin	6 299	1 939	715	28	39	9 020	1 383
Sisä-Suomi	I—II	1 798	243	40	72	2	2 155	271
	III	4 118	1 177	297	57	149	5 798	868
	IV	9 159	7 433	476	113	—	17 181	2 559
	V—VI	20 702	14 259	460	566	—	35 987	376
	Keskimäärin	5 535	2 870	268	109	76	8 858	920
Etelä-Pohjanmaa	I—II	810	390	261	—	—	1 461	93
	III	3 059	1 466	264	9	4	4 802	1 452
	IV	6 808	6 209	437	—	—	13 454	2 172
	V	10 102	1 287	2 712	—	—	14 101	1 137
	Keskimäärin	4 122	2 514	469	5	2	7 112	1 391
Pohjois-Suomi	I—II	2 201	176	70	54	10	2 511	616
	III	3 874	1 032	154	114	10	5 184	540
	IV	2 715	1 115	96	6	—	3 932	1 364
	V—VI	8 836	4 008	—	107	18	12 969	102
	Keskimäärin	3 310	826	113	81	10	4 340	638
Koko maa	Keskimäärin	5 336	2 007	472	55	38	7 908	1 136

¹⁾ Maskiner och redskap. ²⁾ Byggnader. ³⁾ Täckdikning o. dyl. ⁴⁾ Nyodlingar. ⁵⁾ Inköp av jordbruksjord. ⁶⁾ Summa. ⁷⁾ Bostadsbyggnader.

¹⁾ Implements. ²⁾ Buildings. ³⁾ Drainage. ⁴⁾ Clearings. ⁵⁾ Purchase of arable land. ⁶⁾ Total. ⁷⁾ Dwellings.

Taul. 22. Investointirahamenot maatalouteen ja asuinrakennuksiin mk/tila
 Penningutgifter för investering i jordbruk och bostadsbyggnader mk/gård
Investment cash expenses in agriculture and dwellings, marks per farm

Alue ja suuruusluokka	Maatalous						Asuinrakennukset ⁷⁾	
	Koneet ja kalusto ¹⁾	Rakennukset ²⁾	Salaojitukset yms. ³⁾	Uudisviljely ⁴⁾	Maan ostos ⁵⁾	Yhteensä ⁶⁾		
Etelä-Suomi I—II	I—II	1 549	249	97	4	3	1 902	702
	III	2 652	780	360	27	65	3 884	661
	IV	8 091	1 355	768	30	79	10 323	2 603
	V	10 460	3 085	1 019	2	—	14 566	1 220
	VI	16 016	5 641	2 114	—	—	23 771	2 288
	Keskimäärin	6 295	1 695	689	17	39	8 735	1 329
Sisä-Suomi I—II	I—II	1 798	174	39	29	2	2 042	240
	III	4 118	949	270	35	149	5 521	796
	IV	9 159	6 830	437	36	—	16 462	2 460
	V—VI	20 702	12 501	416	373	—	33 992	367
	Keskimäärin	5 535	2 509	245	60	76	8 425	860
	Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	I—II	810	343	261	—	—	1 414
III		3 057	1 324	253	—	4	4 638	1 370
IV		6 808	5 516	426	—	—	12 750	1 990
V		10 092	870	2 606	—	—	13 568	958
Keskimäärin		4 121	2 226	453	—	2	6 802	1 290
Pohjois-Suomi I—II		I—II	2 196	126	67	9	10	2 408
	III	3 873	842	146	54	10	4 925	520
	IV	2 715	1 043	55	—	—	3 813	1 364
	V—VI	8 828	3 869	—	56	18	12 771	102
	Keskimäärin	3 308	699	104	32	10	4 153	624
	Koko maa	Keskimäärin	5 334	1 753	451	28	38	7 604

¹⁾ Maskiner och redskap. ²⁾ Byggnader. ³⁾ Täckdikning o. dyl. ⁴⁾ Nyodlingar. ⁵⁾ Inköp av jordbruksjord. ⁶⁾ Summa. ⁷⁾ Bostadsbyggnader.

¹⁾ Implements. ²⁾ Buildings. ³⁾ Drainage. ⁴⁾ Land clearing. ⁵⁾ Purchase of arable land. ⁶⁾ Total. ⁷⁾ Dwellings.

Taul. 23. Maatalouden liiketulokset
Jordbrukets driftsresultat
Economic results of agriculture

Alue ja suuruusluokka	Tilaluku ¹⁾	Kokonais- tuotto mk/ha ²⁾	Liike- kustannus mk/ha ³⁾	Verotettava puhdas tuotto mk/ha ⁴⁾	Maatalous- ylijäämä ⁵⁾ mk/ha ⁶⁾	Kannattavuus- kerroin ⁷⁾ ⁸⁾	
Etelä-Suomi	I—II	85	2 164	2 593	—429	712	0.51
	III	171	1 931	1 945	— 14	674	0.73
	IV	103	1 970	1 803	167	595	0.90
	V	90	1 539	1 326	213	440	1.01
	VI	48	1 850	1 395	455	551	1.88
	Keskimäärin	497	1 821	1 627	194	562	0.96
Painotettu keskiarvo		1 957	2 007	— 50	636	0.69	
Sisä-Suomi	I—II	65	2 052	2 561	—509	614	0.45
	III	124	1 767	2 029	—262	456	0.49
	IV	36	1 820	1 784	36	439	0.73
	V—VI	19	1 667	1 430	237	406	1.14
	Keskimäärin	244	1 792	1 913	—121	461	0.58
	Painotettu keskiarvo		1 939	2 309	—370	549	0.48
Etelä-Pohjanmaa	I—II	18	2 236	2 431	—195	853	0.66
	III	54	1 763	1 797	— 34	658	0.72
	IV	28	1 913	1 694	219	673	1.04
	V	7	1 594	1 311	283	514	1.17
	Keskimäärin	107	1 828	1 739	89	658	0.84
	Painotettu keskiarvo		1 957	2 005	— 48	729	0.72
Pohjois-Suomi	I—II	70	1 993	2 566	—573	574	0.42
	III	100	1 748	2 071	—323	490	0.49
	IV	20	1 474	1 571	— 97	424	0.61
	V—VI	6	1 165	1 163	2	333	0.68
	Keskimäärin	196	1 692	1 994	—302	480	0.49
	Painotettu keskiarvo		1 827	2 252	—425	522	0.46
Koko maa	Keskimäärin	1 044	1 800	1 738	62	541	0.78
	Painotettu keskiarvo		1 934	2 105	—171	616	0.61

^{*)} Tuloksia laskettaessa veroja ei ole luettu kustannuksiin.

^{*)} Skatterna ingår inte i kostnaderna.

¹⁾ Gårdsantal. ²⁾ Bruttointäkt. ³⁾ Driftskostnader. ⁴⁾ Beskattningsbar förräntning. ⁵⁾ Skuldfri inkomst. ⁶⁾ Lönsamhetskvot.

¹⁾ Number of farms. ²⁾ Total return. ³⁾ Production cost except interest claim for total capital. ⁴⁾ Taxable net return. ⁵⁾ Net return to total capital plus imputed wage of operator and family. ⁶⁾ Coefficient of profitability.

Taul. 24. Puutavaran käyttö k-m³/tila
Virkesanvändningen i fm³/gård
Use of wood, m³ per farm

Alue ja suuruusluokka	Polttopuuta ¹⁾			Muuta puutavaraa maatalouteen ⁴⁾	Äsuiinrakennusten uudistukseen ⁵⁾	Eläkkeisiin ⁷⁾	Yhteensä ⁸⁾	
	asuinrakennuksiin ²⁾	muu käyttö ³⁾	Yhteensä ⁴⁾					
Etelä-Suomi	I—II	8.4	5.6	14.0	3.4	0.6	0.2	18.2
	III	10.2	8.6	18.8	6.9	1.0	0.2	26.9
	IV	11.7	9.0	20.7	10.5	0.7	0.5	32.4
	V	13.7	9.6	23.3	10.1	0.6	0.2	34.2
	VI	15.3	17.3	32.6	15.3	1.2	0.5	49.6
	Keskimäärin	11.3	9.2	20.5	8.5	0.8	0.3	30.1
Sisä-Suomi	I—II	15.1	7.9	23.0	4.6	0.2	—	27.8
	III	17.9	10.8	28.7	10.3	1.4	—	40.4
	IV	17.4	11.7	29.1	16.5	1.4	—	47.0
	V—VI	16.8	17.2	34.0	31.8	0.1	—	65.9
	Keskimäärin	17.0	10.7	27.7	11.3	1.0	—	40.0
Etelä-Pohjanmaa . . .	I—II	7.7	7.9	15.6	6.4	—	—	22.0
	III	10.8	9.4	20.2	9.1	1.9	0.5	31.7
	IV	10.5	10.4	20.9	21.3	4.9	0.7	47.8
	V	7.8	10.0	17.8	12.0	2.3	—	32.1
	Keskimäärin	10.0	9.5	19.5	12.0	2.4	0.4	34.3
Pohjois-Suomi	I—II	14.1	8.0	22.1	6.0	0.4	0.1	28.6
	III	15.0	9.5	24.5	11.3	0.3	—	36.1
	IV	14.4	12.8	27.2	7.4	—	—	34.6
	V—VI	20.2	12.5	32.7	14.5	—	—	47.2
	Keskimäärin	14.8	9.4	24.2	9.1	0.3	0.0	33.6
Koko maa	Keskimäärin	13.2	9.6	22.8	9.6	0.9	0.2	33.5

¹⁾ Brännved. ²⁾ För bostadsbyggnader. ³⁾ Övrig användning. ⁴⁾ Summa. ⁵⁾ Övrigt virke för jordbruket. ⁶⁾ För investering i bostadsbyggnader. ⁷⁾ Till sytning. ⁸⁾ Summa.

¹⁾ Fuel wood. ²⁾ For dwellings. ³⁾ Other use. ⁴⁾ Total. ⁵⁾ Other wood for agricultural use. ⁶⁾ For investment in dwellings. ⁷⁾ For pensioners. ⁸⁾ Total.

Taul. 25. Oman tilan maataloustuotteiden käyttö yksityistaloudessa kg/tila
 Jordbruksprodukter från den egna gården använda i kosthålllet, kg/gård
 Farm products of the own farm consumed in private household, kg per farm

Alue ja suuruusluokka	Maito ¹⁾	Sianliha ²⁾	Muu liha ³⁾	Kananmunat ⁴⁾	Ruis ⁵⁾	Vehnä ⁶⁾	Ohra ⁷⁾	Peruna ⁸⁾	
Etelä-Suomi I—II	771.5	13.0	4.3	14.0	25.3	112.9	39.7	395.6	
	990.8	11.9	9.0	18.2	55.8	154.0	35.6	434.5	
	1 041.2	16.1	17.7	27.0	53.5	234.9	37.6	482.9	
	791.8	15.9	16.5	21.1	45.0	215.8	38.3	480.6	
	938.2	25.8	24.5	25.5	37.7	191.6	24.0	468.1	
	Keskimäärin	922.6	15.0	12.8	20.5	46.4	178.6	36.1	449.5
Sisä-Suomi I—II	940.1	13.4	20.5	13.7	71.5	22.7	40.6	378.5	
	1 140.6	9.7	19.4	20.6	117.9	104.1	63.1	481.6	
	1 005.3	16.3	28.1	26.6	143.2	121.0	51.7	508.0	
	1 273.7	19.5	41.9	31.8	117.3	80.8	59.6	592.2	
	1 077.6	12.4	22.7	20.5	109.2	83.1	55.2	466.6	
	Keskimäärin	1 077.6	12.4	22.7	20.5	109.2	83.1	55.2	466.6
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	1 024.8	10.3	0.7	11.3	50.0	36.1	26.7	444.4	
	1 126.0	11.0	3.5	9.9	48.4	31.1	50.3	510.1	
	1 142.2	6.4	3.6	2.2	40.0	106.7	42.3	487.0	
	789.2	12.6	—	6.1	125.7	130.0	33.6	646.4	
	1 091.2	9.8	2.8	7.9	51.5	58.2	43.1	502.0	
	Keskimäärin	1 091.2	9.8	2.8	7.9	51.5	58.2	43.1	502.0
Pohjois-Suomi I—II	1 263.4	6.7	23.3	2.6	12.8	0.7	36.6	421.8	
	1 465.1	13.2	28.1	6.5	34.2	13.6	86.7	517.4	
	1 243.6	7.5	24.3	6.1	68.6	15.0	157.9	593.2	
	1 500.3	7.8	33.0	5.3	84.2	—	107.5	454.2	
	1 371.5	10.1	26.2	5.1	31.6	8.7	76.7	489.0	
	Keskimäärin	1 371.5	10.1	26.2	5.1	31.6	8.7	76.7	489.0
Koko maa	Keskimäärin	1 060.4	13.0	16.6	16.3	58.8	112.0	48.9	466.3

¹⁾ Mjölkk. ²⁾ Fläsk. ³⁾ Övrigt kött. ⁴⁾ Ägg. ⁵⁾ Råg. ⁶⁾ Vete. ⁷⁾ Korn. ⁸⁾ Potatis.

¹⁾ Milk. ²⁾ Pork. ³⁾ Other meat. ⁴⁾ Eggs. ⁵⁾ Rye. ⁶⁾ Wheat. ⁷⁾ Barley. ⁸⁾ Potato.

STUDIES OF THE PROFITABILITY OF AGRICULTURE IN FINLAND

Summary

This annual report is devoted to a presentation of the economic characteristics of bookkeeping farms participating in an agricultural profitability survey. The primary data was gathered by agricultural advisory societies which handled most of the accounting. Since 1912, the State has made annual grants to assist such studies.

Since 1960/1961, agricultural profitability surveys have been conducted by the Agricultural Economics Research Institute which has published the reports in its publication series. Before 1960/1961, similar reports appeared in the Information Series of the Bureau of Agriculture.

In this study, selection of the participating farms in such a manner as to be representative of the average returns of all farms in the country was not possible. Because bookkeeping was voluntary, only those willing to participate could be included. Generally, the more progressive farmers of the larger farms showed greater interest in bookkeeping. For this reason, the participating farms registered better economic results than farms on the whole. This was clearly indicated, for instance, by the average hectare yields reported by the participating farms. The yields were generally higher than the national average.

For data analysis, the country was divided into four regions:

1. South Finland
2. Central Finland
3. South Ostrobothnia
4. North Finland

Furthermore, the farms were grouped on the basis of arable land as follows:

I— II	under 10 hectares	
III	10—20	»
IV	20—30	»
V	30—50	»
VI	50—	»

The data was processed by the Agricultural Economics Research Institute. Average figures for gross return, production expenses, net return and other items were calculated on the basis of the geographical location and the size of the farms. Because the arithmetical average size of the bookkeeping farms located in various regions was greater than the national average, mean values for the regions and the entire country were given in terms of weighted means. The weights used were obtained from the 1959 Agricultural Census showing the distribution of arable land on farms of more than 2 hectares between different regions and size groups.

The first chapter is devoted to a consideration of the general agricultural conditions prevailing in 1969. Weather conditions were examined in terms of temperature and rainfall. The 1969 yields indicated the total output of the principal crops for the country as a whole. They were also calculated on a per-hectare basis to facilitate a comparison of the yields reported by the bookkeeping farms with those of all farms in the country. The average prices for the main farm products sold by the farmers and the cost of the supplies bought by them plus the average wage rates indicated the relative standing of agriculture.

Presented in Chapter II are the number of bookkeeping farms, the average hectare number in each land use category, the amount of arable land, in percentage terms, used on each farm for growing various crops, the average per-hectare crop yields and the average

annual milk production rates for cows, all grouped according to the geographic location and the size of the farms.

Tables 4 to 8 show the farmers' assets and liabilities. These were based on estimates made at the start of the bookkeeping year — one calendar year since 1965. Dwelling buildings were not included among the agricultural assets.

The farmers' cash receipts and expenses, shown in Tables 9 and 10, do not include transactions relating to debts and savings.

Agricultural gross return and the way it was calculated are explained in Chapter V. The gross return rates presented in Table 11 include the following return items:

- 1) Cash receipts and accounts receivable for the accounting year, excluding cash receipts obtained through liquidation of property on hand at the start of the year.

- 2) Cash value of deliveries in kind transferred from agriculture to forestry, food and private households, pensions, supplementary enterprises and wages.

- 3) Additions to total property transferred from agriculture, such as the cash value of payments in kind for new buildings, increased cropping, drainage and new machinery.

- 4) Increases in stocks, garden plants and domestic animals derived from agricultural production. Since 1965, stocks of potatoes, root crops and forage used on the farm have not been taken into account.

- 5) The rest of the gross return since 1968, including paid and estimated rents for dwelling buildings.

Agricultural production expenses and their structure are examined in Chapter VI. Production expenses include the following cost items:

- 1) Money spent during the accounting year to meet ordinary operating expenses. However, expenses occasioned by additions to property (e.g. new buildings) are not included.

- 2) Value of products in kind received by agriculture from supplementary non-agricultural enterprises.

- 3) Depreciation, including dwelling buildings.

- 4) Apart from regular wages paid for farm labor, the labor supplied by the farmers and their families was included, calculated on the basis of general wage levels pertaining to agricultural labor.

Taxes and interest on debts were not included in agricultural production expenses. Tables 15 to 20 present the number of hours of manual, horse and tractor labor based on daily work records. The division of labor input between different farm enterprises was calculated on the basis of these records.

The economic results of farming are presented in Table 23.

Net return is the difference between agricultural gross return and production expenses. Since production expenses did not include taxes or interest on debts, net return was equal to the taxable net return of debt-free farming.

Net farm income was calculated by deducting from the gross return all production expenses save for the value of the labor supplied by the farmers and their families.

The coefficient of profitability was the quotient obtained by dividing net farm income by the sum total of interest on investment and the value of the labor supplied by the farmers and their families. The interest rate was 5 per cent. Agriculture was treated as a whole.

